

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 8122, 8123, 8124,
8125, 8126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 8492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2,
— Telefon št. 190.
Račun pri post. čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za tuzemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 8123, 8124, 8125, 8126, Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja.

Irske volitve

Evropa se že od nekdaj bolj zanima za irske zadeve, kakor bi bilo pričakovati po velikosti teritorija in številu prebivalstva tega otoka, odnosno te dominionske države. Vzrok temu so nedvomno prav posebne zgodovinske razmere, ki so pripomogle Ircom do slovesa žilavega naroda, trmoglavega borca za samostojnost. Seveda so še tudi drugi razlogi in drugačni vzroki, ki so potencialno narodno odpornost Ircev in pripomogli k večji popularnosti njihove stoletne borbe.

Volitve, ki so se izvršile v preteklem tednu v novi irski parlament, so spriče tega zanimale tudi izvenirskega politika in prav značilno je, da jim posveča pozornost politična javnost domala v vsej Evropi. Lahko se reče, da pomenijo te volitve zaključek neke dobe, zadnje dejanje v borbi, ki jo je vodil irski nacionalizem. Iz volitev izhaja kot zmagovalec ministrski predsednik in politični voditelj de Valera. Volilni izidi so dali njegovi stranki toliko zmago, da se more smatrati, da je cilj volilnemu preizkusu dosežen, oni cilj, ki si ga je zastavil de Valera, ko je šel v volitve.

Treba je namreč naglasiti, da so bile volitve v irski parlament razpisane precej nenadoma, saj je bila razpisana stara zbornica mnogo pred iztekom svoje poslovne dobe. De Valera je imel z razpustom in z razpisom novih volitev prav posebne namene. V poprejšnjem parlamentu je bila njegova stranka razmeroma slabo zastopana. Volilci ji dne 1. julija 1937 niso izkazali zadostnega zaupanja. Takrat so bili volilci nezadovoljni s stanjem razmerja do Anglije in močno prizadeti po velikih gospodarskih težavah, ki jih je borba z Anglijo povzročala po vsej deželi. Tako so takrat volitve dale sicer de Valeri še vedno največje število mandatov, namreč 69 od 138, kolikor je znašalo skupno število poslanskih mest, toda Cosgrave, njegov glavni nasprotnik in pristaš pomirljivega razmerja do Angležev, je dobil 48 mandatov. Ker so vrh tega dobili irski laburisti 13 mandatov, a neodvisni 8, je štela vsa irska opozicija skupaj natančno toliko poslancev, kakor vladna stranka. Razumljivo je bilo, da se je zdel de Valeri tak položaj jako neugoden.

Odtlej se je na Irskem mnogo spremenilo. Izmed sprememb je potrebno poudariti pred vsem uspeh pogajanj z angleško vlado v Londonu. V njih je de Valera dosegel likvidacijo carinske vojne z Anglijo, ki je tako zelo težila gospodarski položaj irskega kmetovalca, a tudi meščanu ni bila v proseh. Dosegel je tudi ureditev drugih spornih zadev z Anglijo, tako da je ostala v glavnem samo še velika zadeva z Ulstroom nerešena. Toda hkrati je res, da Ulster nikakor ni problem, ki bi kakorkoli gospodarsko težil deželo, zato se z nobenega vidika stvar ne kaže kot nujna. Seveda je dobro zraven pristaviti, da tudi ni videti nikakih znamenj, ki bi pripovedovala, da bi mogla v tem pogledu nastopiti kaka sprememba Irski v dobro.

S temi uspehi, ki so nedvomni, je mogel de Valera z velikimi pričakovanji stopiti vnovič pred volilce. Poročila iz Irske iz dobe pred volitvami so mnogo pripovedovala o nejasnosti med volilci. Med obema vodilnima strankama so se razlike močno zabrisale. Stranka Cosgrave je morala, da se bori zoper de Valero, saam poseči po bolj radikalnih geslih. De Valera pa je nastopil realno pot, vsaj do neke mere se more reči tako. Pred vsem pa so ga uspehi približali znatnemu delu volilcev, saj bi se bilo treba zares izpraševati, zakaj se ne bi sedaj izrekli zanj, ko jim je izvojeval likvidacijo onih najhujših težav, ki so nastale iz konflikta z Anglijo. Pričakovati je tedaj bilo izboljšanje situacije za de Valero; zmanjšanje načelnih razlik med obema vodilnima strankama je seveda pripomoglo k manjši zainteresiranosti med volilci in nič se ni čuditi, da je bila udeležba na volitvah razmeroma jako pičila.

Kakor so znani volilni izidi dosedaj, se iz njih vidi, da je de Valera povsod napredoval na račun drugih strank. Dasi morejo dokončni rezultati še spremeniti sliko v podrobnem, je vsekakor že sedaj gotovo, da bo de Valera imel v novi zbornici zanesljivo in trdno večino. Nič mu ne bo stalo več na potu, da do kraja izvede svoje reforme v notranji politiki, saj kar se tiče odnošajev do Anglije, velikih novih odločitev v dogledni dobi ni več pričakovati.

Kakor se sliši paradoksko, je vendarle res, da se je Valeri angleška vlada znatno pripomogla k uspehu. Saj mu je s svojo postojljivostjo omogočila zmago nad domaćimi nasprotniki in s tem pokazala, da je mogla na Irskem voditi politiko v radikalnem nasprotju do Angleške, pa vendar računati na sporazum z Londonom. Bodočnost bo pokazala, kako se bo Londonu obnesla taka politika, ki spada sedaj kar že k britanskim tradicijam. Seveda so razmere tu prav posebne. Irska leži nampram Evropi tako rekoč za hrbtom An-

NOVA CHAMBERLAINOVA AKCIJA

Odpoklic inozemskih prostovoljcev iz Španije naj bi omogočil takojšnje uveljavljenje angleško-italijanskega sporazuma

London, 20. junija. o. V tukajšnjih političnih krogih se širijo vesti o novi veliki akciji min. predsednika Chamberlaina za ureditev splošnih evropskih problemov. V zvezi s tem opozarjajo na razgovore, ki jih je imel Chamberlain zadnje dni s poslaniki Francije, Zedinjenih držav, Nemčije, Italije in Poljske. O podrobnostih njegovih novih načrtov poročajo danes listi precej obširno. V novi diplomatski akciji, ki jo bo angleška vlada načela že te dni, bo ponovno v svojo odločnost zahtevala umik tujih prostovoljcev iz Španije. V Španijo naj bi takoj odšlo mednarodne komisije, ki bodo nadzorovale umik tujih vojaških oddelkov, obenem pa tudi preiskale sleherni letalski napad na eno ali drugo špansko mesto. Nadalje bo angleška vlada zahtevala nadaljevanje francosko-italijanskih pogajanj, da bi se končno ustvarilo nujno potrebno ravnotežje na Sredozemskem morju. Istočasno bo angleška diplomacija skušala pritegniti tudi Nemčijo k tem pogajanjem. Predvsem jo bo skušala pridobiti za sporazum na finančnem področju, tako da bi se končno vendarle že rešilo vprašanje avstrijskih dolgov. Pogajanja pa bo prenesla tudi na politično področje. Sebe po vsem tem naj bi se uveljavila italijansko-angleška pogodba, morda na osnovi kompromisa v španskem vprašanju.

Sestanek grofa Ciana z lordom Perthom

Rim, 20. jun. AA. Davi je lord Perth obiskal grofa Ciana. Razgovor je trajal polno uro. Mislijo, da sta razpravljala o španskem problemu v zvezi z obojestransko željo, da bi se čim prej uveljavila angleško-italijanski sporazum. Italija želi, da bi se vojna v Španiji čim prej končala in poslala tujih prostovoljcev domov, smatra pa, da je umik prostovoljcev nemogoč, dokler tujih prostovoljci onemogočajo končno zmago generala Franca. Italija v nobenem primeru ne bo dopustila zmage republikanske Španije, kakor tudi ne bo dopustila nobenega kompromisnega reševanja v vprašanju končne zmage. O razgovoru ni

nobenih točnih informacij, ker so uradni krogi zelo rezervirani, vendar pa verujejo, da se angleško-italijanski sporazum ni v ničemer spremenil. V splošnem prevladuje prepričanje, da se bo našel način, bodisi v obdobju za nevmešavanje ali pa v direktnem sporazumu med Anglijo in Italijo, da se bo v najkrajšem času izvršil umik italijanskih prostovoljcev iz Španije, s čimer bi stopil v veljavo sporazum med Anglijo in Italijo. Utegne se zgoditi, da bo Italija privolila v delni umik prostovoljcev, da bi s tem ugodila angleški vladi.

Kako presojajo položaj v Rimu

London, 20. junija. h. Z italijanske strani demantirajo vesti, da bi bil zunanji minister grof Ciano pri svojem sobotnem razgovoru z angleškim poslanikom lordom Perthom zahteval spremembo bistvenih določb italijansko-angleškega sporazuma in opustitev nekaterih pogojev za uveljavljenje tega dogovora, odnosno ratifikacijo pogodbe brez izpolnitve prvotno določenih pogojev. Nasprotno zagotavljajo, da je italijanska vlada po parafiranju tega dogovora sistematično začela izvrševati predvidene pogoje in je v zvezi s tem umaknila velik del svojih čet iz Libije in ustavila vsako propagando proti Angliji po italijanskem radiju. Pač pa je grof Ciano opozoril na to, da spriče sedanjih okoliščin v Španiji in okrog Španije ni izgleda na skorajšnje uveljavljenje tega sporazuma. Zahteval je pojasnila, kako si zamišlja pospešeno uveljavljenje tega sporazuma angleška vlada. Angleška vlada je sedaj osredotočila svoja prizadevanja na londonski odbor za nevmešavanje, kjer je bil po zaslugi predsednika lorda Plymoutha dosežen znaten napredek na poti k sporazumu glede angleškega načrta za umik tujih prostovoljcev iz Španije in obnove kontrole na vseh španskih mejah. Prizadevanje angleške vlade gre za tem, da bi se čimprej doseglo v Španiji premirje, s čim

mer bi bil podan položaj, ki bi omogočil takojšnje uveljavljenje italijansko-angleškega sporazuma. Angleška vlada čaka sedaj na primeren trenutek za izvedbo teh svojih načrtov.

Pred važno sejo

londonskega odbora

London, 20. junija. b. Za jutrišnjo sejo londonskega odbora za nevmešavanje vlada v političnih krogih veliko zanimanje. Lord Plymouth je dobil od angleške vlade nalog, naj se skuša še ta teden sporazumeti glede umika tujih prostovoljcev in obnove kontrole na vseh španskih mejah. Angleška vlada je v stalni zvezi s francosko vlado in si obe vladi skupno prizadevata, da odstranita poslednje ovire za sporazum. Tudi, če bi Rusija vztrajala še nadalje na svojem odklonilnem stališču, kar pa po francoski intervenciji ni verjetno, bo angleški načrt uveljavljen, če ga sprejmejo vse ostale v londonskem odboru zastopane države. Kakor poroča »Star«, bodo na jutrišnji seji razpravljali tudi o posredovalni akciji za premirje v Španiji, katere izgledi pa niso veliki, ker spriče spremenjenega položaja v Španiji oba tabora premirje odklanjata.

Debata

v spodnji zbornici

London, 20. jun. h. Za popoldne v spodnji zbornici napovedana izjava min. predsednika Chamberlaina o politiki vlade glede Španije v zvezi s prizadevanji za čim prejšnjo likvidacijo španskega problema je bila v zadnjem trenutku odgodena na jutri. Glede na alarmantna poročila london. tiska, ki piše o spremembah angleškega stališča, pa je več poslancev opozicije vložilo vprašanja, na katera je namesto min. predsednika odgovarjal dr-

žavni podtajnik zunanjega ministrstva Buttler. Med drugim je na neko vprašanje izjavil, da je zaprtih v Francovi Španiji 157 angleških državljanov. Vlada si prizadeva, da jih čim prej osvobodi. Na nadaljnja vprašanja je izjavil, da so pogajanja za določitev nevtralne komisije, sestavljene iz zastopnikov Anglije, Švedske in Norveške, ki naj bi izvedla v Španiji preiskavo o bombardiranju nezaščitenih mest in civilnega prebivalstva, že tik pred zaključkom. Angleška vlada preiskuje tudi zadevo vojaške misije generala Franca v Berlinu, ki si pod vodstvom generala Orgaya prizadeva pridobiti Nemčijo za nadaljnjo vojaško podporo generalu Francu. Ta komisija se muči že od 10. junija v Berlinu in se pogaja z nemško vlado in nemškimi vojaškimi krogi.

Z veliko napetostjo pričakujejo jutrišnjo izjavo min. predsednika Chamberlaina, ki bi pojasnil tudi alarmantne vesti o predčasnem uveljavljanju italijansko-angleškega sporazuma, ne da bi bili prej točno izpolnjeni pogoji, ki jih je postavila Anglija ob sklenitvi te pogodbe. Na tozadevno vprašanje je na današnji seji državni podtajnik Buttler izjavil, da sta tako italijanska kakor angleška vlada izrazili željo, naj bi se italijansko-angleški sporazum čim prej uveljavil, naglasil pa je, da so pogoji, ki jih je postavila angleška vlada, znani in da angleška vlada od teh pogojev ne more popustiti. Na vsa nadaljnja vprašanja v tej zvezi je Buttler odklonil vsak odgovor, zlasti pa vsako informacijo o razgovorih, ki jih je imel angleški poslanik v Rimu lord Perth z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano in angleški zunanji minister lord Halifax z italijanskim poslanikom Gradijem.

Obisk italijanske

mornarice na Malti

Rim, 20. junija. br. Danes je odplul večji oddelek italijanske vojne mornarice na uradni obisk na Malti. Dogodku pripisujejo v zvezi z razvojem italijansko-angleških odnošajev velik pomen. Na Malti pripravljajo italijanski vojni mornarici svečan sprejem. Za štiridnevni obisk je izdelan obsežen program raznih svečanosti in prireditev. Med drugim bodo tudi sportne tekme med angleškimi in italijanskimi mornarji.

Važna Tatarescova misija v Londonu

Gospodarska in politična posvetovanja z angleškimi državniki

London, 20. junija. h. Bivši rumunski ministrski predsednik dr. Tatarescu je pričel danes svojo londonsko misijo z dolгим razgovorom z zunanjim ministrom lordom Halifaxom, s katerim se je dopolne sestal v zunanjem ministertvu. Splošno prevladuje mnenje, da je dr. Tatarescu prišel v London, da zainteresira angleške finančne kroge za rumunski petrolej in da na tej osnovi izposluje večje posojilo. Današnji razgovor z lordom Halifaxom pa se je nanašal v glavnem na politični položaj v jugovzhodni Evropi po nastalih spremembah v Srednji Evropi s priključitvijo Avstrije k Nemčiji. Dr. Tatarescu se bo ponovno sestal z lordom Halifaxom v četrtek na večerji, ki jo bo priredil rumunski poslanik Grigoreanu. Na to večerjo bo povabljen tudi več članov spodnje zbornice. Nocoj je dr. Tatarescu povabil na večerjo češkoslovaškega poslanika dr. Masaryka.

Angleška gospodarska pomoč Rumuniji in CSR

Berlin, 20. jun. o. Prihod bivšega rumunskega min. predsednika Tataresca v Lon-

don in njegovi razgovori s Halifaxom in drugimi angleškimi politikmi so izvali v tukajšnjih političnih in gospodarskih krogih veliko pozornost. Splošno sodijo, da je pojav Tataresca v Londonu najboljše znamenje, da namerava Velika Britanija v najkrajšem času začeti veliko politično in gospodarsko protiofenzivo v jugovzhodni Evropi. Listi poudarjajo, da se Velika Britanija nikakor ne namerava odpovedati svojim interesom v Rumuniji. Za razne koncesije naj bi Tatarescu v Londonu izposloval veliko posojilo, s katerim bi v Rumuniji zgradili novo železniško progo od Konstanca v srednjo Evropo. Po tej železniški progi naj bi predvsem Češkoslovaška našla nov izhod na morje. Tovorni vlaki od češkoslovaške meje do Črnega morja bi rabili v tem primeru 10 do 20 ur manj kakor doslej. Južno od Konstanca naj bi se obenem zgradila velika luka, poleg nje pa še posebno oporišče, ki ne bi služilo samo rumunski mornarici, temveč tudi ostalim zavezniki in prijateljskim vojnim mornaricam.

Županska volitev v Pragi

Praga, 20. jun. h. Novo izvoljeni praški občinski svet je imel danes svečano sejo, na kateri so bili člani občinskega sveta zapriženi. Takoj nato so bile volitve primatorja. Volitev se je udeležilo 98 članov občinskega sveta. Z ogromno večino je bil izvoljen dosedanj primator Prage dr. Peter Zenkl. Zanj je glasovalo 88 občinskih svetnikov, dočim je bilo 10 glasov razcepljenih. Dr. Peter Zenkl se je za ponovno izvolitev zahvalil s krajšim govorom, v katerem je naglasil, da hoče vse svoje moči posvetiti procvitu in napredku Prage kot prestolnice nerazdeljive češkoslovaške republike. Njegov govor je bil sprejet z velikimi ovacijami. Dr. Peter Zenkl je velik naš prijatelj in bo njegova ponovna izvolitev na visoko mesto primatorja češkoslovaške prestolnice brez dvoma izvala zadovoljstvo pri vseh njegovih množičnih prijateljih v Jugoslaviji. Dr. Zenkl je tudi velik dobrotnik in zaščitnik jugoslovanskih dijakov v Pragi.

glij, in leži, kar je nemara še bolj jasno povedano, vedno v senci Velike Britanije. London zida na račun, da bo bodočnost dala veljavo le tem dejstvom, pa da je spriče tega dalekovidna politika ona, ki bo likvidirala spor med obema narodoma in na tej osnovi zavarovala bodočnost tako enega kot drugega. Podoba je, kakor da so irske volitve prvo potrdilo na račun pravne politike, pa da imata pri tem skoro enako zaslugue Dublin kakor London.

Predsednik vlade v severni Italiji

Como, 20. junija. AA. (Stefani). Včeraj popoldne sta se predsednik jugoslovanske vlade dr. Stojadinović in njegova gospa pripeljala z avtomobilom iz Gardona in Cernobia ter se nastanila v Grand hotelu na bregu jezera. Tu bosta ostala nekaj dni. Minister za narodno kulturo Alfieri, ki je tudi v Milanu, je prišel, da pozdravi gos. Pomudil se je z njima v razgovoru več ur.

Sestanek kralja Karola z Atatürkcom

Carigrad, 20. junija. V soboto je prisel semkaj na krajši obisk rumunski kralj Karol. V Carigradu se mude nadalje načelnik turškega generalnega štaba maršal Cakmak, brigadni general Ozald, ministrski predsednik Dželal Bajar, zunanji minister Ružd Aras, notranji in finančni minister ter minister za javna dela. Prezident republike Kemal Atatürk je priredil v soboto zvečer na čast rumunskemu kralju slavnostno večerjo, v nedeljo pa sta imela oba suverena sestanek v znamenitem gradišču Dolma Bagdže.

Preosnova egiptске vlade

Kairo, 20. jun. br. Danes so bila z uspehom zaključena pogajanja za preosnovo egiptске vlade. V vlado, kateri bo še nadalje predsedoval dosedanj predsednik Mohamed Mahmud paša, bodo vstopili štirje zastopniki Šadove stranke.

Poplava na Kitajskem se vedno bolj širi

Vladi v Nankingu in Pekingu za prekinjenje sovražnosti

Hankov, 20. jun. o. Poplave po honanskih in anhvejskih ravninah se širijo dalje. Tu di reka Jangce se je močno dvignila; ponekod je razdejala nasipe ob obrežju in se razlila po deželi. Če se bodo vode obeh velikotokov združile, bo nastala v srednji Kitajski katastrofa, kakršne že stoletja ni bilo. Rumena reka se je že usmerila po novi strugi, ki zavija pri Čengčovu daleč proti jugu. Strokovnjaki pravijo, da teče sedaj po stari strugi le še desetina njenih vod.

V vseh velikih mestih, ki so jih doslej Japonci zavzeli v srednji Kitajski, je zavlada velika bojazan, da ne bi poplave zajele tudi teh kitajskih središč. Začasni vladi v Pekingu in Nankingu, ki ju je imenovalo japonsko vrhovno poveljstvo, sta izdali skupen proglas, v katerem zahtevata zaradi poplav, naj se nemudno prenehajo vse borbe na frontah. Politični krogi menijo, da pomeni ta proglas prvi poskus Japonske, da bi se pričela pogajanja z maršalom Čangkaikškom. Po nekaterih informacijah so Japonci sedaj celo pripravljali priznati maršala Čangkaikška kot vrhovnega zastopnika Kitajske. Kuomintangu bi Japonska baže celo priznala nekakšne avtonomne pravice političnega, gospodarskega in kulturnega značaja v vseh kitajskih pokrajinah.

Na bojiščih v srednji Kitajski se položaj ni mnogo spremenil. Poplave so docela

onemogočile sleherni vojaško operacijo na tem področju. Elementarna katastrofa, ki bo na svoj način upropastila kitajsko deželo, ji je zagotovila mir pred topovi in bombami vsaj do jeseni, japonsko vrhovno poveljstvo pa ne namerava mirovati. Ker je v Honanu zastala ofenziva, so Japonci pričeli rezervne čete pošiljati v Šansi in Šensi, da bi se tako izognili poplavnemu področju in neke pri Lančovu vendarle prečkali Rumeno reko. Na poplavljenem ozemlju Kitajci z malimi čolni, na katerih imajo tudi strojnice, preganjajo in uničujejo manjše japonske oddelke, ki jih je v honanskih ravninah zajela poplava.

Na bojišču ob Jangceju se je včeraj razvila huda bitka med japonskimi topničarki ter kitajskimi letali. V bližini Ankina se je nad eskadrilo japonskih topničark nenadno pojavilo 8 kitajskih bombnikov, ki so v hipu potopili štiri največje japonske topničarke, peto pa močno poškodovali. Japonci so se sicer branili s protiletalskimi topovi, vendar pa niso proti okretnim letalom ničesar opravili. Nekaj ur pozneje so se japonski letalci hoteli revanžirati za nenadni kitajski napad. 12 japonskih lovcev se je odpravilo proti Hankovu, sredi poti pa so se srečali s kitajskimi lovci. Razvnela se je huda letalska bitka, v kateri sta bili dve japonski letali sestreljeni, ostala pa so se morala umakniti nazaj proti Ankingu.

Italijansko posredovanje v Berlinu?

London, 20. junija. h. Po informacijah tukajšnjih diplomatskih krogov je italijanska vlada zastavila svoj vpliv v Berlinu, da bi pridobila nemško vlado za čim večjo zmerenost napram Češkoslovaški, da bi se ne poslabšal položaj v Evropi in se ne bi ovirala akcija angleške vlade za doseg sporazuma v španskem vprašanju. »Daily Telegraph« piše, da je Mussolini, ki se zaveda nevarnosti, ki bi utegnele nastati, nasvetoval Hitlerju čim zmernejšo politiko.

Pospešene pogajanj z narodnimi manjšinami

Praga, 20. junija. h. Uradno objavljajo, da ministrski predsednik dr. Milan Hodža ta teden ne bo sprejemal strank, ker se boče intenzivno posvetiti pogajanjem z zastopniki narodnih manjšin in političnih strank o narodnostnem statutu. Tempo pogajanj bo tako pospešen, da bodo pogajanja po informacijah iz vladnih krogov najbrže še ta teden v glavnem končana.

Recepcija na čsl. poslaništvu v Londonu

London, 20. junija. h. Češkoslovaški poslanik v Londonu dr. Jan Masaryk in predsednica čsl. Rdečega križa dr. Alice Masarykova sta danes priredili na poslaništvu recepcijo na čast udeležencem svetovnega kongresa Rdečega križa.

Železniški most in vlak padla v reko

Miles City (Montana), 20. jun. d. Nastala voda je močno poškodovala železniški most preko reke Yellowstone, ki se je podrl v trenutku, ko je vozil preko njega z veliko brzino brz vlak z devetimi vagoni, ki je bil namenjen iz Chicaga v San Paolo. Lokomotiva in šest vagonov so padli v reko. K sreči sta se utrgala jedilni voz in dva spalna vozova, ki so ostali še na tiru pred mostom. Ponesrečeni vlak je bil eden izmed najmodernejših in najrazkošnejših, kar jih vozi na pacifiški železnici. Imel je 9 najmoderneje urejenih vagonov in je dosegel največjo hitrost 170 km na uro, povprečno pa je vozil po 100 km. V kraju, kjer se je pripetila nesreča, se je utrgal oblak in so vode preplavile progo. Strojevodja je premalo upošteval nevarne okoliščine in je še nadalje podil vlak z vso hitrostjo, celo čez most. Pri nesreči je 29 ljudi utonilo, 65 jih je bilo ranjenih, 20 pa jih še pogrešajo. Ponesrečeni šest spalnih vagonov je ostalo več ur pod vodo in so morali reševalci razbijati šipe, da so lahko potegnili mrtve in ranjene potnike na prosto. Boje se, da je 20 oseb, ki jih še pogrešajo, utonilo.

New York, 20. junija. br. Železniška katastrofa v državi Montani je po poslednjih ugotovitvah mnogo večja, kakor so prvotno sodili. Doslej so ugotovili 50 smrtnih žrtev, nad 60 potnikov pa je tako hudo ranjenih, da so jih morali spraviti v bolnico, kjer se mnogi izmed njih bore s smrtjo.

Mogočen tabor gorenjskega sokolstva

Radovljica je v nedeljo sprejela nad pet tisoč gostov

Radovljica, 20. junija. V proslavo 20-letnice obstoja Jugoslovanskega sokolstva je bil v soboto in v nedeljo prirejen zlet gorenjske sokolske župe. O njem lahko mirno trdimo, da je v vseh pogledih res veličastno uspel.

V soboto zvečer je bil v Radovljici promena koncert godbe planinskega pešpolka iz šole Loke. Ob 21. uri je sledila slavnostna akademija v Sokolskem domu. Sodelovali so oddelki sokolskih društev iz Jesenice, Radovljice, Kranja, Strazice, v šoli Loke. Za začetek je godba planinskega polka odigrala tri koncertne točke. Župni starešina br. Jaka Špicar je imel krasen nagovor, ki je izvalil vzhodno odobravanje. Telovadne točke so bile druga lepa od druge. Videlo se je, da društva kar tekmujejo med seboj glede lepote in skladnosti izvajanja in zlasti tudi glede pestrosti nastopajočih skupin.

V nedeljo jutraj so nabito polni vlaki dovažali sokolske množice iz vseh strani Gorenjske. Sokolski oddelki pa so prihajali tudi z avtobusi, avtomobili, posamezniki na motociklih in kolesih. Nekateri so se pripeljali na okrašenih vozovih. Zgorajnja okrožja je po beli cesti prikorakala dolga povorka sokolskih oddelkov iz Jesenice, Koroske Bele-Javorjke, iz Breznice, Zirovnice in Blejske Dvorave. Na čelu dolgega sprevoda, ki ga je bilo veselo pogledati, so nosili veliko državno zastavo, a godba iz Zirovnice je v zlati dan pridno igrala živahne korčice.

Dopolodne so se vršile na idiličnem Triplatu travniku izkušnje vseh oddelkov. Ob 11. uri pa je s telovadišča krenila ogpomna sokolska povorka v mesto, okrašeno z državnimi zastavami. Na čelu sprevoda so jezdili Sokoli in kmetski fantje na krepkih konjih. Krepak zastavonoša je nesel veliko državno zastavo. Vojaška godba je igrala korčice, sledilo je vodstvo, nato pester gač 16 članskih in 10 naraščajskih praporov. Zvrstili so se gostje in župni starešinstvo, jubilatje radovljiškega Sokola, lepa skupina narodnih noš, vojska, ženski naraščaj, moški naraščaj, godba jeseniškega Sokola pa članice in člani v slavnostnih krojih in telovadnih oblekah, godba iz Zirovnice ter članstvo v civilu z znaki. Povorka je brez deca štela skupno okoli 1.800 oseb.

Po cestah, kjer se je pomikal sokolski sprevod, je v špalirju stala sokolska deca pred gosti množico prijateljev Sokolstva, ki so vzhodno pozdravljali sprevod in ga obklopili s cvetjem. Na starodavnem mestnem trgu je bil stik sokolstva in pozdrav. Tako živahno razgibane in goste množice ta trg pač že dolgo ni videl. Na govorniški oder je stopil starešina radovljiškega Sokola br. France Jaklič. Pozdravil je sokolsko mladino, članstvo, jušnaško vojsko in drage goste ob blizu in daleč. V imenu vsega sokolstva je naslovil pozdrav starešini Nj. Vel. kralju Petru II. Godba je zaigrala državno himno. Burno pozdravljen je nato stopil na oder župni starešina

br. Jaka Špicar, ki je sporočil pozdrave Sokolstvu širom naše domovine in po vsej slovanski zemlji. Zlasti je njegov pozdrav veljal dragi matici slovnanstva, zlati Pragi. V izbranih besedah je orisal zgodovino in borbe radovljiškega Sokola pred vojno in v vojni ter njegov močni vzlet po osvoboditvi. V imenu bratske sokolske župe ljubljanske in v imenu saveza SKJ je sokolstvo in vojsko pozdravil župni načelnik br. Franjo Lubej iz Ljubljane. Sokolski bataljoni so nato, prepevaje sokolske pesmi, odkorakali pred Sokolski dom, kjer je bil stik oddelkov in razhod.

Deputacija župne uprave in društvenih starešin se je poklonila na grobu narodnega mučenika, sokolskega borca Boštjana Olipa, ter soustanoviteljstva društva in graditelja Sokolskega doma, Ivana Dermana. Na oba groba je položila lepe vence.

Popoldne so se začele proti telovadišču valiti gošče množice ljudi. Telovadišče je bilo urejeno na prostornem travniku, obkroženem od samega drevja, sredi Predtrga. Lastnik Triplata je dal telovadišče za ta dan brezplačno v uporabo. Ob 15. se je pričel javni nastop vojske in sokolstva in je odlično uspel. Prvi so nastopili sokolski praporščaki, 23 po številu, ki so se postavili ob visoki jambor za državno zastavo. Zaslužno pozornost je vzbujal siloviti 80-letni praporščak br. Miha Artelj iz Zirovnice. Na telovadišču so prikorakali vsi telovadski oddelki in dva voda vajakov iz Mojstrane in Koroske Bele z oficirji na čelu. Ob sviranju državne himne je bil izkazan pozdrav državi zastavi, ki je moglo zaplapolati na drugo, da je bila vidna daleč po lepi gorenjski ravnini. Moška in ženska deca (762) je lepo izvedla slikovite skupne proste vaje. Stajajo je odrezal moški in ženski naraščaj (360) s praškimi prostimi vajami. Na orodju je nastopilo pet vrst. Med nastopajočimi smo z zadovoljstvom opazili telovadce in telovadke na drugo in visoki gredi, ki so izvajali vrhunske sestave z vso sigurnostjo in presenetljivo eleganco. Ti nas bodo kmalu častno zastopali pri mednarodnih telovadnih in olimpijskih tekmah. Zatem sta nastopila oba voda vajakov, ki so strumno izvedli vaje s puškami. Ženski naraščaj iz Kranja je vzorno izvedel slikovite skupinske vaje na štirih dvojniških bradljah ob spremljevanju godbe.

Člani in članice (280) so brezhibno izvedli proste vaje za praški zlet. Občinstvo, ki ga je bilo okoli 4.000, je z vzhodnim odobravanjem nagradilo vzorno nastopajoče oddelke. Za zaključek so vajaki iz Mojstrane izvedli bojni napad s krasno sceno, ki se je zaključila s himno: »Hej Slovanci. Ko je zaigrala godba, so v močnem zboru zapeli vsi navzočini. Nastop, ki je bil glavna preizkušnja naših oddelkov za Prago, je na vsej strani odlično uspel. Pokazal je zlasti, da sokolstva stalno skrbijo za naraščaj in da sokolska ideja vedno močnejše prodira med najširše plasti našega naroda. Gorenjskemu sokolstvu in vojski: Zdravo!

V Velikih Laščah so Sokoli ob 30-letnici društva počastili spomin Frana Levstika

Velike Lašče, 20. junija. Krasen junijski dan. Velike Lašče proslavljajo tridesetletnico svojega sokolskega društva, združeno s počastitvijo spomina Franceta Levstika ob priliki 50 letnice njegove smrti. Lašče v zastavah in cvetju. Levstikov spomenik v mlajih, palmah, oleandrih in oljkah, v gaju državnih zastav. Ob gaju rdeč, visok drog za pozdrav državni zastavi.

V opoldanskih urah se zbirajo gostje. Najprej domače okrožje, na čelu zaveda na Ribnici in Sodražici, potem Kočevje, Velike Poljane, Dobropolje, Ljubljana. Prijazno dolensko Trebnje je dalo 38 Sokolov, pod vodstvom najstarejšega Sokola kraljevine Jugoslavije br. Tomica (od leta 1875). Od vseh strani prihajajo gostje. Pred vsem Laščanje, bivajoči po drugih krajih, z njimi pa vsi oni, ki »so vsaj nekaj let vdihovali ta zrak, kajti Lašče se ne pozabi nikoli.« Prišel je tudi bivši prvi načelnik br. Jeruh iz Maribora v družbi svojih bratov. Pozdravljajo se stari znanci od povsod, stiskajo roke, obujajo spomini. Počastitvi spomina Frana Levstika prisostvuje tudi oče naše lepe književnosti pesnik Oton Župančič. Navdušenje nepopisno.

Ob 14.15 se formira sprevod izpred Sokolskega doma, po trgu, doli do križišča cest proti Blokam in Ribnici ter nazaj na trg pred Levstikov spomenik. Kakor mak sredi žitnega polja. Domačinom žare obrazi, cvetje se vsiplje na povorko. Na čelu sokolske konjice z veliko državno zastavo, potem kolesarji, sokolska godba iz Ribnice, pet sokolskih praporov, z njimi pa člani v svečanih krojih, članice v svečanih, z njimi v telovadnih krojih, potem naraščaj in deca in za temi člani in članice v civilu s sokolskimi znaki. Okrog spomenika se sokolstvo formira v četrkotnik, na visoki žirvečji drog se dviga velika državna zastava, ribniška godba svira državno himno. Sokoli mirno, množica stoji odkritih glav. Svečan trenutek; starejši ljudje obeh spolov imajo solzne oči.

Pred spomenik stopi društveni prosvetar br. Tone Pucelj. Slavnostno tišino nad šeststogledno množico preseka njegov močan glas: »Našemu vzvišenemu sokolskemu bratu Nj. Velikostnemu kralju Petru II.: »Zdravo!« — »Zdravo!« zadoni iz množice, da odmeva kar strel. Nato oriše govornik v klenih besedah delo in trpljenje Levstikovo najuniverzalnejšega genija slovenskega rodu, njegove zasluge na jezikoslovnem, pesniškem in pisateljskem področju, njegove kulturne in nacionalnopolitične zasluge, njegovo široko, vsesplošno delovanje v prebujanju do tedaj skoro samo kulturno dremajočega naroda, ki je segalo celo v tajnikovanje prvga Sokola. Globoko, skrbno izbrane, sežete in harmonično ulite besede so utrle globoko sled v zbrano množico. Ostal je vtis, ki ga je ustotvil ob postavljanju spomenika leta 1889. sam Stritar v besedah:

»Oj, Laščanje, starejši rod med vami poznal je dečka Levstika po lici, in bil vesel ga, — kinete z glavami — zdaj vsak se z njim ponaša po pravici.«

Po končanem govoru položijo krasen venec z napisom: »Levstiku-Sokolu ob 30-letnici Sokol Velike Lašče.« Zadoni pesem sokolskih legij, kratka povelja in vsa množica se zgrne na telovadišče, kjer položijo telovadci in telovadkinje prav vestno obračun svojega sokolskega dela. Poedine točke dokazujejo, da tudi v teh težkih časih Sokol ne klone, nego uporablja podvojene moči. Pred razhodom pozdravi društveni starešina br. Ivan Pucelj najprej našega najvišjega gospodarja, kralja Petra II., kar povzroči frenetične odzdrave v množici. Pozdravi nato vse goste, se zahvaljuje za umrli bratom in sestram, se zahvali vsem dragim gostom, poimenočno pesniku Otonu Župančiču in najstarejšemu Sokolu br. Tomiču iz Trebnja, kar izvzve posebno navdušenje v občinstvu. Pošilja tople pozdrave bratom Čehom v teh najtežjih dneh, se jim zahvaljuje za sokolsko misel, ki je prišla k nam iz češke zibelke, in končuje: »Bratje, sestre! Češkoslovaško državo je ustvarila misel sokolstva. Dvajset let jo vodi. Vodila in ohranjala jo bo, dokler bo ta misel tako živa, tako močna in zdrava, kakor je danes. Karkoli boste še čitali ali slišali, ničesar drugega ne verujte, nego to, da bo sokolska Češkoslovaška tudi v teh težkih časih ostala zmagovalka. Občudujemo jo in jo s ponosom pozdravljamo!«

Nato se je v najboljšem razpoloženju razvila prijetna zabava na veseličnem prostoru. V domu pa se je ob zvokih resnično marljive ribniške sokolske godbe zavrtela mladina. Le prehitro je potekel čas. Moralni uspeh je velik, pa tudi gnotni ne zaostaja. Le naprej, brez miru!

Teniški turnir v Wimbledonu

Wimbledon, 20. jun. AA. (Reuter) Danes se je začelo prvo kolo mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu. Doseženi so bili naslednji rezultati: Kukuljević (Jugoslavija) 6:2, 6:3; Butler (Anglija) 2:6, 6:3, 6:4; Budge (Amerika) - Gandardauer (Anglija) 6:2, 6:3; Henkel (Nemčija) - Bull (Anglija) 6:2, 6:0, 6:2; Russel (Argentina) - Drobny (Češkoslovaška) 10:8, 6:4, 7:9, 6:3; Menzel (Češkoslovaška) - Fight (Anglija) 6:3, 7:5, 6:3; Hecht (Češkoslovaška) - Liland (Anglija) 6:4, 6:3, 6:4; Austin (Anglija) - Fibly (Anglija) 4:6, 6:1, 3:6, 6:4, 6:3.

Tarifna pogajanja z Madžarsko

Split, 20. jun. o. V Splitu je pričel zasedati mešan odbor zastopnikov naših in madžarskih železnice. Odbor ima nalogo sestaviti načrt novih blagovnih tarif, ki bodo uveljavljene že s 1. avgustom.

Beleške

Desetletnica tragedije v narodni skupščini

»Hrvatski dnevniki« je objavil včeraj uvodnik v spomin desetletnice tragičnih dogodkov v narodni skupščini dne 20. junija 1928., ko sta padla pod streli Puniše Račića narodna poslanca Pavle Radić in dr. Djuro Basariček in je dobil smrtno rano Stjepan Radić. V uvodniku pravi »Hrvatski dnevniki«, da je ta dan zaoral globoko brazdo v hrvatsko politično življenje. Pokojna Pavle Radić in dr. Basariček sicer nista bila veliki politični osebnosti, oba pa sta se zrušila v krvi kot člana tiste hrvatske politične ekipe, ki se je hotela v imenu hrvatskega naroda na novem terenu in z novimi metodami boriti za pravice hrvatskega naroda... Od smrti Pavla Radića in dr. Basarička je minulo sedaj že 10 let. Danes je hrvatski narod v duhu zbran okoli njunih grobov prav tako složen in enoten kakor pred 10 leti... Vse naše akcije streme za tem, da se čim bolj okrepimo politično, gospodarsko in kulturno. Žrtve 20. junija 1928. niso zaman prešle svoje dragocene krvi.«

JNS v vzhodni Srbiji

Poročali smo že o potovanju predsednika in podpredsednika JNS Petra Živkovića in Jovana Banjanina po vzhodni Srbiji ter o lepo uspešnih shodih in sestankih, ki sta jih imela v tej omejeni pokrajini. V nedeljo sta bila nato še na glavni skupščini sreške organizacije JNS v Kladovu, ki je bila tudi zelo dobro obiskana. Razen njiju je govoril še senator dr. Peter Zec. Vsi trije so obravnavali aktualne politične, gospodarske in socialne zadeve.

Predlog za sklicanje narodne skupščine

Vsi slovenski krajevni odbori Udruženja vojnih invalidov, ki jih je v dravski banovini okrog 20, so se obrnili na slovenske senatorje in narodne poslance s prošnjo, naj ukrepanje, kar je v njihovih močeh, da se čim prej sestane narodna skupščina in se na tej uskladijo že izdelani načrti novega invalidskega zakona, ki ga je že odobrila gospodarsko finančni odbor ministrstva. Slovenski poslanci JNS so v smislu prejetih pozivov izročili predsedstvu narodne skupščine skupen predlog, naj se skupščina čim prej sestane, da bo razpravljala o invalidskem zakonu.

Izlet nacionalne mladine v Kočevje

Sreski organizaciji OJNS za Ljubljano mesto in Ljubljano okolico priredila v nedeljo, 26. t. m. izlet v Kočevje. Izlet bo ob vsakem vremenu. Stroški za vožnjo z avtobusom in za opoldansko kosilo znašajo po 35 din po osebi. Organizaciji vabita vse člane in somišljenike, kakor tudi starejše prišaste stranke, da se v čim večjem številu priključijo izletu. Prijave se sprejemajo do četrta ob 6 zvečer v tajništvo, Kazina II. nastr. Tam so na razpolago tudi podrobnejše informacije. Izleta se lahko udeležijo tudi družinski člani tovaršev.

Organizacija OJNS v Ljubljani prosi svoje člane in svoje prijatelje, naj polščejo in zberejo doma primerne knjige, ki jih nujno ne rabijo. Knjige bodo člani ob priliki nedeljskega izleta razdelili med kočevske Slovence. Podarjene knjige naj se dostavijo v tajništvo OJNS v Kazini II. nadstropje, lahko pa se tudi tajništvo telefonično (štev. 2123) obvesti, da bo samo poslalo po knjige.

Stroški španske vojne

Prvič, odkar divja španska državljanska vojna, je španska narodna banka objavila svoje poročilo, ki sega do 30. aprila 1933. V njem so prav zanimive številke. Tako je iz njega razvidno, da se je v 22 mesecih državljanske vojne, od 18. julija 1936 do 30. aprila 1938, zmanjšala zlata zaloga za okoli 600 milijonov peset, od 2.200 milijonov na 1.600 milijonov. V istem času je državni zaklad potrošil okoli 9 milijard peset za državne potrebe, od katerih pretežni del odpade na stroške obrambe proti frankovcem. Navzile teme je predsednik republikanske vlade Negrin pred kratkim izjavil, da »razpolaga republikanska vlada še vedno z zadostnimi zneski za nadaljevanje vojne in da vojna samo zaradi pomanjkanja fondov še ne bo likvidirana.«

Volilni uspeh de Valere

Dublin, 20. jun. d. Pri volitvah pretekli petek na južnem Irskem je stranka min. predsednika de Valere priborila veliko zmago. Po deset letih zmagovitosti je dobila izmed 131 parlamentarnih mandatov njegova stranka 65, Cosgravejeva 37, neodvisna 7 in delavska 5 mandatov. De Valera razpolaga že doslej z večino 17 mandatov.

Visoko nemško odlikovanje naših ministrov

Beograd, 20. junija. AA. Nemški poslanik na našem dvoru Viktor v. Heeren je izročil danes dopolne osebo v svojem kabinetu finančnemu ministru dr. Dušanu Letici in trgovinskemu ministru dr. Milanu Vrbaniču veliki križ reda nemškega orla, s katerim ju je odlikoval kancelar Hitler. Prav tako je izročil osebo nemški poslanik odlikovanje beogradskega županu Vladi Iliću in guvernerju Narodne banke Milanu Radosavljeviću.

Obisk francoske križarke v Splitu

Dubrovnik, 20. junija. o. Dopolodne je priplula v Gruž francoska križarka »Marsaillec«. Posadki so priredili lep sprejem. Pomorska vojna akademija je priredila francoskim oficirjem nočjo svečan banket, jutri jih bo pogostila dubrovniška občina v hotelu »Imperial«, pojuštrijšem pa je francoski konzul iz Splita Gaston Soupe, ki je danes v družbi vojne atašee, pri poslanstvu v Beogradu polkovnika Bethouarda prispeval v Gruž.

Velik požar v Prilepu

Beograd, 20. jun. p. V Prilepu je v pretekli noči velika tovarna smole pogorela do tal. Požar je lastniku prizadelo ogromno škodo, ki trenutno še ni ocenjena.

Seja banovinskega odbora mladine JNS

V nedeljo je bila četrta seja banovinskega odbora mladine JNS. Seja je bila tokrat v Laškem, prišli pa so na njo zastopniki skoro vseh sreskih organizacij OJNS in seveda člani banovinskega odbora. Vsi so pomorno in živahno sodelovali, čeprav je seja trajala polnih pet ur.

Predsednik banovinskega odbora inž. Jože Rus, ki je seja vodil, je podal pregledno politično poročilo, podpredsednik Milan Goršek pa je v referatu »O demokraciji in totalitarni državi« očrtal vidike nacionalne mladine, ki smatra disciplinirano demokracijo za najsolidnejši temelj napredka in razvoja narodov in držav. Tajnik Andrej Uršič je razpravljal o narodni obrambi in opozoril zlasti na probleme, ki so za nas Slovence usodnega pomena. Načelnik kulturno-političnega oddelka Dušan Varžazon je govoril o potrebi podrobnega dela za krepitev nacionalne in državljanske zavesti, tako da bo današnja mladina dostojna naslednica predvojnih borcev za jugoslovensko idejo; podal je tudi več podrobnih navodil za kulturno

delo med ljudstvom. Nabo sta stekli še poročili blaginjskega in socialnega oddelka. Vsa poročila so pričala, kako resno je usmerjeno delo OJNS, od delegatov pa so bila pomorno poslušana in sprejeta s soglasnim odobravanjem.

Razvil se je živahen razgovor, v katerem so posegli skoro vsi navzoči. Predstavnik sreskih organizacij so poročali o položaju v svojih sreskih. Sprejeti so bili sklepi za še aktivnejše delovanje mladinskih organizacij. Dosedanje delo je bilo v glavnem posvečeno ustanavljanju in tehnični izvedbi organizacij, sedaj pa se bo začelo sistematično notranje delo.

Ob 17. je predsednik zaključil izredno uspešno sejo, ki je potekla v splošno zadovoljstvo vseh delegatov ter brez nepredvidenih in nepotrebnih ovir. Z večernimi vlaki so se delegati zopet odpeljali na svoje domove med prijatelje in somišljenike, s katerimi bodo s podvojeno silo nadaljevali spontano in z mladostnim elanom započeto delo.

Zagoneten umor pri Komendi

Na cesti med Cerkljami in Mostami je bil v nedeljo zvečer zahrbtno napaden in ustreljen Jožko Vidali iz ugledne mengeške narodne rodbine

Mengeš, 20. junija.

Mengeš in njene okolice nesreča zadnje leta kar noče nehati obiskovati. Zločini so dogajajo v tem lepem kotu slovenske zemlje drug za drugim, da bo javnost najbrž kmalu pozabila na lepoto naših krajev in bomo sloveli samo še po krvavih dejanjih, ki se vrste v nedogled. Posebno težko je v tem pogledu prizadeta komenska fara.

Zadnja tri leta so bili v tej fari trije krvavi zločini, a umor, ki je bil sredi okrog 22.30 izvršen v prijaznih Našočah ob cesti Cerklje-Moste, po svoji okrutnosti prekaša dosedanje. Kot žrtev morilske roke je padel 35-letni skladiščnik tvrdke Westen iz Celja, Jožko Vidali, iz znane mengeške narodne rodbine.

Jožko Vidali je bil zadnji čas zastopnik Zdravih opekam iz Mengeša, a po svojih strokovnih sposobnostih in po simpatičnem značaju je dobil namestitev pri veliki celjski tovarni, kjer je naglo napredoval. V nedeljo dopoldne se je pripeljal v Mengeš, da se porazgovori s svojim starejšim bratom Ivanom, posestnikom in mizarjem mojstrom, da bi on prevzel zastopstvo opekarn, ker je sam v Celju preveč zaposlen. Po kosilu je sedel na kolo, da se odpelje proti Komendi in Cerkljam, kjer je imel nekaj stalnih odjemalcev. Ko je končal opravke v Mostah. Križu in Cerkljah, se je počasi vračal proti domu. Nazadnje se je v Cerkljah zadržal še v gostilni pri Matevžu, nato pa je okrog 21. odšel. Kakor povedujejo nekateri, se je na poti pomudil še pri Štruklju v Lahovčah, kjer se je poslovil okrog 22. Kaj se je zgodilo v naslednji pol ure, preiskava doslej še ni mogla ugotoviti. Okrog 22.30 je bil Jožko Vidali v Našočah na cesti iz zasede zahrbtno napaden, pobit na tla in ustreljen, in to med Rogljevimi in Stetovim domom, ki sta komaj kakšnih 100 korakov oddaljena drug od drugega. Na trati, sredi med obema hišama so ga drugo jutro okrog 4. našli.

Z nogami v kanalu, ki teče med hišama, je od strani ležal na obrazu, v travi pred njim je bila mlaka strnjene krvi. Mnoga znamenja so kazala, da se je zadušil in izkrmavel.

Prisrčna slovesnost v Moravčah ob razvitju krasnega sokolskega prapora

Moravče, 20. junija. Za razvitje krasnega sokolskega prapora, s katerim se moravsko Sokolsko društvo upravičeno lahko ponaša, se je naš prijazni trg skrbno pripravil. V soboto proti večeru so bile Moravče že vse okrašene z zelenjem, cvetjem in zastavami. Prisrčno je bila kumica prapora Marija Tomanova počastena s podoknico, ki je seveda veljala tudi dolgoletnemu sokolskemu starosti br. Janku Tomanu.

V nedeljo, takoj po poldanski uri, so se začele v Moravčah zbirati množice Sokolstva in gostov. Tajnik br. Berlot je ob 15. otvoril slovesnost. Starosta br. Janko Toman je pozdravil sreskega podnačelnika br. Vadjnala ter zastopnika ljubljanske župe br. Prosenca. Krepko je zadonel pozdrav Nj. Vel. kralju Petru. Starosta se je toplo zahvalil rokam, ki so ustvarile krasno umetnino. Ko je starosta Toman razvil prapor, je kumica s. Marija Tomanova pripela izročen vezen trak. Nato je bil prapor izročen praporščaku br. Janezu Kosu. Sokolič je pogumno deklariral pesem »Pod sokolskim praporom«, Sokoličica pa je izročila kumici lep šopek. Moravške Sokolice so nato okrasile še sedem sokolskih praporov. Vojaška godba iz Ljubljane pod vodstvom višjega kapelnika g. Hercoga je zaigrala državno himno. Nato se je razvil dolg sprevod, kakršnega Moravče še niso videli. Pred nastopom kumice se je sprevod poklonil novemu praporu. Sledila je še počastitev spomina Viteškega kralja pred marsejsko ploščo na moravski šoli.

Pri javni telovadbi so strumno nastopili naraščajniki in naraščajnice (53 in 32), moška deca (105), ženska deca (72) ter 41 članov in 27 članic. Zelo je zadovoljila tudi orodna telovadba. Skupno je telovadilo 342 oseb. Moravskemu Sokolu so bile seveda izrečene prisrčne čestitke tako od strani predstavstva župe br. Prosenca, kakor tudi od zastopnika ruskega Sokolstva br. Nikolaja Tkacheva. Po telovadbi se je razvila ob zvokih vaješke godbe, kakor tudi izvrstne godbe društvenega načelnika br. Cerarja prijetna zabava.

Pri Sv. Trojici in v št. Vidu

Ze v ponedeljskem »Jutru« smo poročali o dveh lepih sokolskih prireditvah, pri Sv. Trojici v Slov. gorah in v št. Vidu nad Ljubljano. Pri Sv. Trojici je tamonjki Sokol postavil in v nedeljo odkril spomenik kra-

Okrog 22.30 so pri Meti, kakor se po domače reče Stetlovci hiši v Našočah 26 — domači so se pravkar spravljali spat — začeli nekakšno vpitje na cesti. Začetki so, da se je iz cerkljanske smeri pripodilo nekaj fantov, ki imajo med sabo kak obračun. Vidali je pred preganjalci pribežal na kolesu, pred Stetlovci hišo okoli na tla in potikal, a so ga že dohiteli in ga pobili na tla. Obupno je klical na pomoč, a čeprav so v obeh hišah čuli njegove klice, si nihče ni upal na plan. Čez nekaj časa mu je uspelo, da se je za hip iztrgal nasilnežem, udaril po oknu in vnovič prosil, naj mu odpro. Takoj nato je padlo kakšnih 6 ali 7 revolverskih strel. Napadalec je po vsej priliki streljal iz neposredne bližine. Ena izmed krogel je Vidali zadel v prvi levi rame in mu po vsej priliki presekal aorto. V omotici se je ranjenec še opotekel, da se je korak za korakom poznala za njim krvava sled, nato pa ga je zanesla na trato pod cesto, kjer je omahnil. Napadalec so imeli še dovolj časa in dovolj dušnega miru, da so pobrali njegovo kolo, ga nekaj sto korakov daleč razbili, kolikor so mogli, in ga zagnali v mlako.

Kaj je neposredno dalo povod, da se je nekaj domačih fantov tako okrutno razdijalo nad mrimim, dostojnim človekom, kakršnega je v Jožku Vidaliu poznala vsa Slovenija, ki jo je obhodoil kot trgovski potnik, vodiški orožniki še niso mogli ugotoviti ničesar. Davi so aretirali enega izmed domačih fantov v Našočah, za drugim še iščejo sledi. Pokojni Jožko Vidali je bil nacionalno zaveden, napreden fant, bil je tudi član jedrskega oddelka Ljubljanskega Sokola. Bil je mirmega, simpatičnega značaja in ni nam mogoče razumeti, da bi imel kakršnokoli osebno zadržbo s fanti po okoliških vaseh.

Popoldne je prišel pokojnikov brat v Komendo, da prepelje truplo v Mengeš. V mrtvašnici domačega župnega pokopališča sta obdukcijsko opravila okrajni zdravnik dr. Polec in dr. Pucelj, komisijo pa je vodil sodnik Potrata. Mengeš in vsa okolica želi, da bi krivici brez odlašanja prišli pravici v roke in da bi jim bila odmerjena kazen, ki bo v bodoče takšnim brezdušnim podivjancem za strašilen vzgled.

Odlična češkoslovaška gosta v Beogradu

Sremski Karlovec, 20. junija. AA. Minister Ivan Marković, podpredsednik šol, parlamenta je bil danes povabljen na kosilo k predsedniku narodne skupščine Stevanu Čirčiju v Sremskih Karlovcih. Na kosilu je bil tudi odpravnik poslov češkoslovaškega poslanstva v Beogradu. Po povratku iz Sremskih Karlovec v Beograd je minister Marković skupno s šol, divizijskim generalom Vjestom prišel v hotel Srbski kralj, kjer jima je zveza vojnih dobrovoljcev ob navzočnosti zastopnikov udruženja rezervnih častnikov, udruženja nosilcev Karadjordjeve zvezde in udruženja vojnih invalidov priredila čajanko. Lazo Lovrić je kot predsednik udruženja vojnih invalidov v Jugoslaviji pozdravil generala Viesta kot staroga vojnega tovariša z bojišča v Dobruži, ministra Markovića pa kot predstavnika parlamenta in političnega življenja na Češkoslovaškem. Zvečer sta bila Marković in Viesta gosti pri češkoslovaškem vojaškem atašeu. Minister Marković bo nočjo odpotoval iz Beograda, general Viesta pa jutri opokine.

Berlinski župan v Splitu

Split, 20. jun. o. V Split je prispeel berlinski župan dr. Lippert. V Dalmaciji bo ostal več tednov na oddihu.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Privlačilo bo vedro vreme v južni in delno tudi v severni polovici države, kjer se obetajo krajevne nevihte in nalivi. Delna ohlajitev.

Zagrejska: Pretežno vedro in stalno vreme. le ponekod so možne lokalne vremenske motnje, toplejše.

Dunajska: Pretežno jasno, toplo, možne krajevne nevihte.

Naši kraji in ljudje

Mlada turška letalka v Beogradu

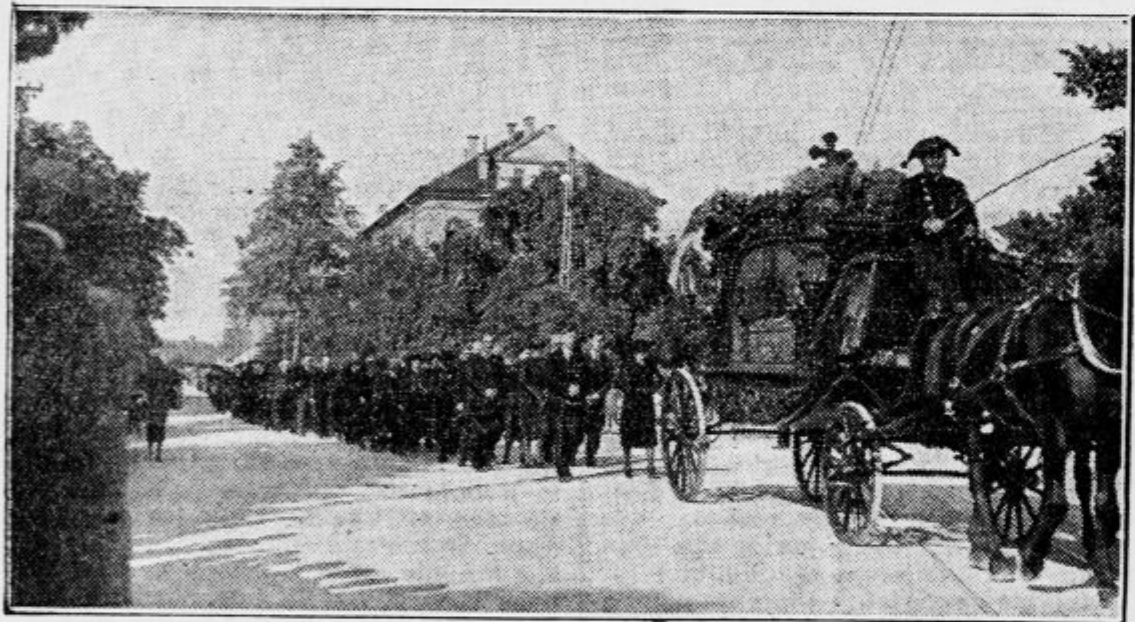
Poročali smo, da je v soboto priletela v Beograd pogumna mlada letalka gospodična Sabiha Gekčen, poveljica g. Kemala Atatürka. Je zaenkrat edina vojna pilotinja na svetu. Njen oče, ožji prijatelj Kemala Atatürka, je padel v vojni za novo Turčijo, kakor je g. Kemal poskrbel za njeno vzgojo. Čeprav zelo nežna, je gđ. Sabiha Gekčen prav pogumna in se je že izkazala v bojih s Kurdi. V nedeljo dopoldne je odletela iz Beograda v Bukarešto. K slovesu so prišli poleg turškega poslanika naši letalski častniki z generalom Jankovićem na čelu.

Zborovanje Zveze mest v Ljubljani

»Jutro« je večerj obširneje poročalo o Zvezi mest, ki je imela svojo letošnjo glavno skupščino v nedeljo dopoldne v ljubljanskem Trgovskem domu. Po banketu v Unionu so si gostje ogledali zanimivosti Ljubljane, večerj pa so pohitili z avtomobili na Bled in v Bohinj. Na naši sliki je predsedstvo letošnje skupščine: v sredini (z očali) predsednik Zveze mest zagrebški župan univ. prof. dr. Teodor Pečič, levo od njega ljubljanski župan dr. Juro Adlešič, tajnik Zveze mest dr. Emil Bogdanović iz Beograda in mestni tajnik dr. Mijo Majer iz Zagreba.

S pogreba gospe Anči Kramerjeve

V ponedeljskem »Jutru« smo že poročali, v kako nepričakovano velikem številu se ljubljancem ter znanim in neznanim iz dežele spremili v nedeljo popoldne k večernemu počitku prerano umrlo gospe Anči Kramerjeve. Tisoč in tisoč so se poslovili od nje v dolgem žalnem sprevodu in v gostem špalirju ob cestah, koder je šla njena zadnja pot. Naši slikarji so jo spremljali v prvi dolgi žalni sprevodi za kredo, druga slika pa deputacijo akademikov in akademikarj, članov JNAD Jugoslavije.

Akademiki spominu gospe Kramerjeve

Ko smo pisali o prerani smrti gospe Anči Kramerjeve, smo med drugim tudi omenili, kako pri srcu ji je bila naša študirajoča mladina in s kako poštrevnostjo se podpirala vse njene akcije. Nacionalni akademiki, ki so sedaj veljani v našem JNAD Jugoslaviji, so ji v znak hvalečnosti prinesli na krsto velik lep venec, postavili ob krsti častno stražo in se seveda udeležili tudi pogreba. Od svoje zaščitnice in dobitnice so se hoteli posloviti še ob odprtem grobu. Ker pa po želji pokojnice pogreb ni imel nikakega oficijelnega značaja, so tudi akademiki opustili svojo namero.

Pač pa prinašamo v naslednjem nekateri odstavke iz pripravljene, toplo občutene govorice: »Ni minil niti dober teden, ko smo se poklonili Visoki gospe, že nas je udarila prežalostna novica, da ni več med živimi naše velike dobitnice, zaščitnice in podpornice, plemenite gospe ministrove. Nacionalni akademiki občutimo danes veliko bolečino, ker se zavedamo, da smo izgubili dobro in plemenito dušo, ki je čutila z nami, nam bila ob vsaki priliki na pomoč ter nam vedno stala ob strani s svojim izkušenim in proučnim nasvetom. Nešteto je naših to-

varšev, ki so ali neposredno iz radodarnih rok gospe ministrove, ali pa posredno kot člani društva, kateremu je plemenita pokojnica poklanjala svojo pomoč, bili deležni njene dobrote. Vsi mi se danes s iskreno hvaležnostjo in globokim spoštovanjem spominjamo blage gospe. Mnogo jih je že izven akademskih vrst, ki jo danes s solzami očmi v duhu spremljajo na njeni zadnji poti. Kdor je le enkrat imel priliko neposrednega razgovora z njo, ga je prevzelo dejstvo, s kakim iskreno človeškim občutjem, polnim dobrote, se je dobra gospa zavzemala za naše nacionalno dišavo. Če gledamo v bodočnost in se zamislimo kaj in kako bo to in ono brez gospe ministrove, tedaj še v večji meri občutimo silno izgubo, ki nas je zadela. Vidimo pred sabo vrzel, ki je ne bo mogoče kmalu izpolniti. Zavest te velike izgube le še povečuje občutek naše iskrene in trajne hvaležnosti do plemenite pokojnice. Saj nam je ta zaščitnica s svojim nasvetom in svojo spodbudo k delu omogočila izvedbo marsikaterega načrta, ki bi ga sicer mi sami izvesti ne mogli in ne znali. Bila nam je velikodušna dobitnica, ki je lajšala gorje našemu revnemu dištvu in nas bodrila v borbi za dosego naših nacionalnih in človeških idealov.

Trajna hvaležna misel nas bo prevečevala ob spominu na veliko in plemenito pokojnico. Slava ji!»

Novo trgovsko učilišče

Ljubljana, 20. junija. Letos septembra bo v Ljubljani odprt enoletni trgovski tečaj, katerega bo vodila gospa Ivanka prof. Robidova, ki je že 16 let poučevala na podobnem zavodu. Vsa skrb njenega zavoda bo, da vzgoji zlasti perfektno stenografo in strojepisce za slovenski in nemški jezik. Poučevalo se bo po najmodernejših in sistematično izpopolnjenih metodah, posebna skrb pa bo posvečena temeljiti jezikovni podlagi, posebno v nemščini, ki je našemu trgovstvu zelo potrebna. Gojenci se bodo poleg tega učili vseh v trgovski, obrtni ali pisarniški praksi potrebnih predmetov, kakor knjigovodstvo, trgovskega računstva, trgovske korespondence blagovanstva, trgovskega zemljepisja, obrtnega in trgovskega prava, državnostanstva, lepopisja in tujih jezikov. Na zavodu bodo poučevale prvostopne izprašane učne moči — profesorji trgovskih in srednjih šol. Absolventi zavoda bodo imeli vse ugodnosti in pravice, kakršne si pridobijo na drugih istovrstnih zavodih. Šolski prostori trgovskega učilišča in stenografskega instituta Robida, katerega ustanovitelj je že odobrena z odlokom banke uprave, bodo v popolnoma za ta namen prenovljenem in moderniziranim posloju ustanoviteljice v Trnovski ulici št. 15. Vpisovanje bo od 15. avgusta 1938. dalje. Ustanovitev novega trgovskega učilišča je bila potrebna in prepričani smo, da bo zavod pod dobrim strokovnim vodstvom v vsakem pogledu izpolnil svojo nalogo.

Dr. Slavko Fornazarič

Maribor, 20. maja. Odvetnik dr. Slavko Fornazarič, mariborski mariborski osebnost, znan in preizkušen nacionalni bорец že iz predvojnega doba, starost matičnega Sokola v Mariboru in agilen delavec v mnogih drugih društvih, praznuje 50-letnico rojstva. Doma je iz Bilje pri Gorici, kjer je njegova rodbina stala vedno v prvih vrstah narodnih delavcev in borcev. Srednjo šolo je absolviral v Gorici, akademski študij pa v Pragi. Živo je delal v akademskih in nacionalnih društvih, pa je med vojno tudi njega zadela usoda političnega preganjanja. Ob prevratu je bil član narodnega sveta v Ljubljani, kjer se je nastanil kot odvetniški koncipient. L. 1923 se je vrnil v svojo ožjo domovino in bil do l. 1931 odvetnik v Ajdovščini. Potem pa se je moral izseliti in je prišel v Maribor, kjer se je takoj z vso vnemo posvetil nacionalnemu delu, v prvi vrsti sokolstvu. Sokol Maribor matični si ga je pred dvema letoma izvolil za svojega starosta. V skladu s sokolskimi cilji posveča vso pozornost problemom narodne obrambe ob naši severni meji. Ob življenjskem jubileju dr. Fornazariča se pridružujemo tudi mi velikemu krogu čestitajočih mu prijateljev in znancev.

Sokol v Moravčah je dobil krasen nov prapor

V vrsti uspešnih nedeljskih sokolskih prireditvev je bila ena najlepših slovesnosti razvite krasnega sokolskega prapora v Moravčah. Slika nam kaže prizor, ko kumica s. Tomanova pripenja trak na novi prapor.

Boj kapusovemu belinu

Litija, 20. junija. Lani smo utrpeli znatno škodo, ker nam je uničil kapusov belin domala vse zemlje. V Zasavju so si le redki ohranili malo zelja, če so vse dneve na vrta ali polju uničevali škodljivci golazen. Z najrazličnejšimi sredstvi so jo preganjali, zalego pa je še skoro najbolj uničevanje z golo roko. Na tisoče jajčec se je izleglo na zelenih listih, iz njih so se zaredile gosenice, ki so vse opustošile.

Kakor kaže, bomo deležni te hude nagode tudi letos. Pričeli so letati belinčci, ki posedajo na zelenih in ležejo jajčeca. Po izkušnjah lanskega leta bo treba storiti vse, da preprečimo škodo. Naša oblastva so izdala navodilo, kako naj letos zatiramo kapusovega belina. Srešči kmetijski referent g. Franjo Šušteršič je prehodil precej občin v srezu, nato je sresko načelstvo izdalo občinam uradom, šolskim upraviteljskim, kmetijskim, sadjarskim in vrtnarskim podružnicam, kmetičim zvezam in ostalim organizacijam odlok: Opozorite člane organizacij na pravočasno zatiranje tega škodljivca. Predvsem je treba uničevati bube, ki se nahajajo na zidovih, plotovih, drevnih in drugod. Pokončavati je treba tudi metulje, čim se pojavijo. V ta namen je najbolje uporabiti mladino. Zelo koristno in uspešno je uničevanje jajčec, ki jih leže samica na spodnjo stran zelenih listov v obliki rmenih kupčkov. Metulj se pojavlja vse do julija. Jajčeca se lahko mastijo z roko ali pa jih požigamo z bakljico. Zatiranje kapusovega belina je uspešno le, če uniči-

Proti slabemu vonju iz ust: zobna pasta Chlorodont

Jemo jajčeca in pobijamo metulje, kar je tudi mnogo lažje, kakor pa uničevanje gosenic. Ako to delo zamudimo, bomo imeli z gosenicami veliko večje težave, pa mnogo manj uspeha. Na to je treba ljudi posebno opozorjati.

Za zatiranje gosenic v minulem letu se je obneslo škropljenje s tobačnim izvlečkom. Napravi naj se raztopina, ki vsebuje 2 do 3% tobačnega izvlečka in 1 do 2 kg soli. 3%, raztopina tobačnega izvlečka učinkuje povsem zanesljivo, vendar včasih požge liste. Zato je bolje vzeti od začeta le 1 kg soli in 2% izvlečka, ter se šele nato poskušati z večjo koncentracijo. Škropljenje je treba pri večjem napadu ponoviti vsake 2 do 3 dni. Nekaterim se je obneslo tudi škropljenje s močnim ocom, ki zelju ne škoduje, drugi pa so imeli uspeh z navadno milnico. Da se bolj pospešijo zatiranje kapusovega belina, so urvedle nekatere občine nagrade. Za 50 metuljkov dobi 1 din nagrade.

Avto je ubil družinskega glavarja Tragična smrt pismonoše Janka Lanija iz Ljubljane, očeta štirih otrok

Ljubljana, 20. junija. Tragična smrt poštnega uslužbenca Janka Lanija z Vodovodne ceste je strahovito prizadela njegovo petčlansko družino in je globoko užalostila številne njegove prijatelje. Janko Lani je v nedeljo zvečer na povratku s sokolskega zleta v Moravčah postal pri Trzinu žrtev prometne nesreče. Podrl ga je avto. Ranjenca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer pa je davi izdihnil. Njegov sosed, prijatelj in priča nesreče g. Jože Suligoj, inkasant »Jutra«, nam je o nesreči Janka Lanija povedal naslednje:

— V nedeljo sem se že zgodaj popoldne odpeljal s kolesom na zlet v Moravce. Po nastopu je za menoj prišel s kolesom prijatelj Janko Lani. Skupaj sva posedela v družbi in proti večeru sva sklenila, da se vrneva sama proti Ljubljani, ne pa s celo skupino kolesarjev, ki jih je bilo menda okrog 100. Moravce sva zapustila okrog 19. ure. Cesta pada in Janko Lani mi je kmalu zbrzel izpred oči. Po štirih kilometrih vožnje ga nisem več videl, da sem bil nekoliko v skrbeh zanj. No, v Domžalah pa je že stal pred avtobusom. Ko sva se malo oddahnili, sem ga v šali posvaril: »Ni lepo, da se mi izmuzneš! Sedaj bom pa jaz vodil!« Tako je potem res tudi bilo. Jaz sem vozil spredaj, dosledno na desni strani ceste, on pa za menoj. Pred hišo št. 34. ob vходу v vas Trzin pridrvi avto števil. 1618. Če rečem, da je drvel z brzino 60 km, je malo povedano. Čul sem za seboj pok, in ko se ozrem, je bila nesreča že končana. Prijatelj Josip Lani je ležal prečno na cesti blizu občestnih kamnov na levi strani. Po moji sodbi je vozil avto nekoliko preveč na levi, da je nesrečnega kolesarja odbil na svojo desno stran. Če bi ga odbil na mojo stran ne bi nič rekli, ali tako sodim, da je avto vozil nekoliko preveč

napačno. V ostalem pa je moral šofer kolesarja videti na precejšnjo daljavo pred seboj, saj je od tod dalje še 200 do 300 m ravne ceste.

— Avto je takoj po nesreči odbrzel dalje. Neki domačin mi je prihitel na pomoč, da sva hudo poškodovanega Lanija prenesla s ceste na travo. Se se je zavedal, čeprav je imel silno močno rano med nosom do sredine lica, zobe pa razbite, da je mogel le med močnim krvavenjem povsem nerazločno moljati. Avtomobilist se je čez čas vrnil. Nisem se zanimal, kdo je, ker se mi ni zdel dovolj priazen. Prihiteci so vsčani, prinesli so obveze, nekdo je tudi poskrbel, da so s kolozdorva telefonirali v Ljubljano po reševalni avto, ki je bil že čez pol ure na mestu in je ranjenca prepeljal v bolnišnico. Službojuči zdravnik je menil, da je poškodba sicer huda, a vendar ne smrtonosna. Toda okrog 4. jutraj je nesrečni Janko Lani podlegel...

— V pokojniški družini je zavladal jok. Zena Jospina, ki je šele pred meseci povila četrtega otroka, sinčka, medtem ko šteje najstarejši fant 15 let, obe hčerki pa 14 in 4 leta, je izgubila skrbnega družinskega glavarja. Janko Lani je bil 10 let uslužben kot pismonoša za bežigradski okraj. Bil je vesepoved priljubljen. Star je bil šele 45 let. Od mladih nog je bil zaveden narodnjak, navdušen za sokolstvo in neomajen pristaš napredne ideje. Bil je v odboru krajevne organizacije JNS za bežigradski okraj in zvest prijatelj »Jutra«. Nikdo pač ni mogel slutiti, da ga bo sredi najlepših let tako neumljeno pokončala nesrečna usoda. Njegov spomin bo živel med nami v najlepšem spominu. Njegovi družini, s katero vsi iskreno sočustvujemo, pa želimo, da bi se pravično izkazalo, zakaj je njegovega rednika dohitela tako tragična smrt.

Na razstavi poskusne šole za Bežigradom se poučimo o uspehih moderne vzgoje Zanimiva razstava je vsekakor vredna obiska

Ljubljana, 20. junija. Minilo je prvo leto poskusne bežigradske šole. S svojo razstavo, ki bo odprta do srede, je šola pokazala uspehe svojega dela. V petih velikih oddelkih je razstavljeno učno gradivo, kakor se je obdelovalo od prvega do petega razreda. Vsak razred, ki ima po tri oddelke, nosi poseben naslov, v katerem je zajet učni program. Tako »Dolžani«, »Po Sloveniji in dravski banovini«, »Ljani«, »Po Sloveniji in dravski banovini«, »Po naši državi«, »Po širnem svetu« — v teh naslovih je strnjeno vse gradivo, ki ga je šola postopno obdelala v teku leta. Gradivo je izredno pestro, zanimivo in poučno. Že na prvi pogled vidimo, da se je tu delalo povsem drugače kakor po drugih šolah. Tu je šolsko delo v najtemnejši povezanosti z vsakdanjim življenjem, z vsem, kar otroka obdaja doma, v šoli, postopno pa se njegovo obzorje širi, iz domače hiše in iz šole stopi v mesto, ga preišče in prehodi do zadnjega kotička, da ga nato v naslednjem razredu zapusti in se poda naprej po Slovenijo, potem po ostalih banovinah, dokler v zadnjem razredu ne zapusti tudi domačih tal in se začne ogledovati po širnem svetu. Pri pouku so brezpogojno izvajala načelo dela, življenjske bližine, koncentracije in kompleksnega pouka.

V prvem razredu otrok nima nobene čitanke in nobene računice. Njovo čitanko si sproti sestavi sam. Ima en sam zvezek, ki mu služi za vse. Vanj piše najprej s svinčnikom izprva tiskane črke; že o božiču zna čitati, takrat začne s pisanimi črkami in piše s črnilom. Zraven dela risbe, se uči nazorno računanja, dela računske spise. Ne pišejo v zvezke, nego na liste, ki so izredno smatni in povod postikani s primitivnimi podobami, kakor jih otrok vidi doma in v šoli. Razred dela kolektivne slike, prinaša v šolo izrečke iz časopisa in razglednice. Največji uspeh je dosegel brez dvoma prvi razred, dočim se v višjih razredih še pozna vpliv prejšnjega pouka.

Vsak teden grede otroci na izlete po Ljubljani, prirejuje pa tudi daljša potovanja izven Ljubljane. V naravi se pouk nadaljuje. Otroci vidijo na »terenu« vse, kar si mora zapomniti. Tudi v drugem razredu imajo en sam skupni zvezek, ki mu pravijo »delavnice« in vanj pišejo vse, o čemer se v šoli razpravlja. Obdelujejo se

enote, tako v čitanju, računstvu, zemljepisju in zgodovini. Vse je med sabo v najtemnejši zvezi. Že v II. razred se otrok nauči vseh obrti, ki tvorijo za sebe eno enoto, ta vodi v enoto prehrane, ki ji je glasilo »naš vsakdanji kruh«, ta spet v enoto bolezni, kjer sliši otrok vse, kar se tiče bolezni, zdravnikov, boleznih itd. Še vedno se dela vse na liste papirja, brez zvezkov. Vse se ilustrira.

V tretjem razredu jim za osnovo služi spet zvezek »delovna knjižica«, v kateri je zbrana vsa snov. V poseben zvezek ki ga imenujejo »Moji dnevniki«, pa zapisujejo vsakdanje doživljanje. Tu se naučijo razlikovati grbe raznih mest, poskušajo se s čopičem ter izdeležijo prve primitivne akvarele. Namesto čitank imajo razredni časopis, ki ga spišejo vsak mesec in mu tvorijo vsebino v glavnem izleti po ljubljanski okolici in drugih mestih. S tem v zvezi se naučijo, kako je mogoče potovati, čitajo vozni red, učijo se perspektive. Tu dobijo temelj kartografije in delajo prve geografske skice. Krasno so izdelali kolektivna dela: skico Barja in Pohorja.

Dnevnik v četrtem razredu so že prav okusno izdelali. Tu se učijo poslovnega spisa, ilustrirajo pravilice in povesti. Dobivajo pojme o zasedenem ozemlju, delajo reliefe banovin. Zgodovina se poučuje kaj nazorno, zlasti se do skrajnosti izrabijo častniki. Izdelali so izvrstne albume iz predelane snovi. Tako imajo albume kraljevske družine, Jadranskega morja, Slovenije. Nepristano dopisujejo z otroki iz ostalih banovin.

List za četrto, še bolj pa za peti razred ima že polno lepih sestavkov in pesmic. V petem razredu se učijo, kako nastane relief. Tu se učijo tudi že botanike in sicer gredu v naravo, kjer si ogledajo vse, kar slišejo pri teoretičnem pouku.

Bogata in pestra razstava je pokazala upravičenost poskusne šole. Vsakdo, ki si jo je ogledal, se je lahko prepričal, da se je na tej šoli delalo in naučilo nekaj več, kakor na vsaki drugi ljudski šoli. Tu otroci delajo res z veseljem in z vso pozornostjo, saj jim je po modernih metodah poskusne šole delo neizmerno ožajano, ker je bliže njihovi duševnosti.

D. Rastljev: »Črna vojna« 120 strani. Bežigrad 10, vezano 15 din. Založba »Osveta«, Ljubljana, Knjižarna S.

Domače vesti

* Kongres Narodne odbrane bo v Beogradu dne 26. t. m. Udeleženci imajo po odloku prometnega ministrstva številu 13087 od 18. t. m. četrtinsko vožnjo. Pri odhodu kupijo polovnični vozni listek ter obrazec 14. Legitimacije središnjega odbora dobe od 24. t. m. dalje pri Narodno obrambni tiskovni zadrugi v Ljubljani, Masarykova cesta 14. (telefon 21-09). Kongresa se udeležijo tudi delegati krajevnih odborov s področja bivšega oblašnega odbora NO v Ljubljani. Odhod iz Ljubljane najkasneje 25. t. m. z trzovlakom ob 20.

* Zveza na tujski promet v Sloveniji sporoča, da smejo po odreditvi češkoslovaškega finančnega ministrstva v času od 1. junija do 31. julija češkoslovaške carinarnice in obmejne ekspoziture češkoslovaškega Avtokluba izdajati triptike z veljavnostjo 30 dni po ceni 30 Kč. V času od 1. junija do 31. julija češkoslovaške carinarnice tudi ne bodo zahtevale prevodov domačih voznih dokumentov, na podlagi katerih je jtek že dovoljena vožnja v češkoslovaški republiki.

NOVOSTI

SVILE:

SVILENO PLATNO 21.—

IMPRIMER 26.—

PIKČASTO 36.—

VZORČASTO 40.—50.—

MAROCAIN 40.—50.—

OGROMNA IZBIRA

F. KS. SOUVAN

Mestni trg 24.

* Lep gasilski jubilej. V Subotici so v nedeljo ob prisotnosti predstavnikov kraljevskega doma največje proslavili 50-letnjo subotične gasilske čete. Subotica je bila okrašena s številnimi državnimi zastavami. Na proslavo je prišlo iz vse Vojvodine blizu 100 gasilskih čet. Defile, ki je trajal celo uro, je lepo uspel, takisto popoldanske vaje in tekme.

* Vozite desno tudi v Avstriji! Poročali smo že, da bo v Osmarški uveden nemški cestni red. Kakor znano, so doslej glede vožnje po cestah veljale v posameznih državstvih različne določbe in je tu avtomobilist n. pr. na prehodu iz Stajerske na Koroško lahko prejel opozorilo ter gladi k vozi po napačni strani. S 1. julijem bo temu storjen konec. V vsej Avstriji bo veljalo pravilo kakor v Jugoslaviji: Vozi desno! Izjemo tvorijo le še okrožje Dunaj in Nižnje Avstrijska ter del Gradiškega.

* Pri motnjah v prebavi, napihnjenosti, vzpehanju in zgagi, povzročeni po trdi stoli, je najbolje vzeti zvečer pol čaše naravne »Franz Josefove« grenčice in zjutraj na tešče zelodec isto količino. Prava »Franz-Josefova« voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za iztrebljanje črevesja.

Ogl. reg. S. br. 15. 485-33

* Smrt kasacijskega sodnika Nikolaja Branovačkega. V Beogradu je po daljšem bolehanju umrl v nedeljo zjutraj kasacijski sodnik Nikola Branovački, star 51 let. Bil je iz ugledne družine, ki je naši državi dala več uglednih uradnikov. Bil je na glasu dobrega jurista in je imel vrsto prijateljev tudi med slovenskimi sodniki.

* V 86. letu svojega življenja je v Kočevju umrl g. Gustav Gladnik in so ga pokopali v soboto. — V Kandiji pri Novem mestu je umrl g. Janko Škufca, učitelj v pokopju, star 47 let. Pokopan bo jutri ob 16. v Valti vasi. Zapustil je vdovo in sina. — Pokojnika blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Ne zamudite!

Znižane cene!

KINO MATICA 21-24

Skrivnost ladje »Betty Bonn«

Samo ob 16. in 21.15 uri!

Na turnirju v Noordwijku

Spet nove zanimive in dramatične partije

Noordwijk a/Zee, 17. junija

Prekinjene partije, ki so bile odigrane 14. t. m. so po večini izpadle tako kakor je bilo pričakovati. Dr. Euwe je že po nekaj potezah s prostim kmetom prisilil Spielmana k predaji. Dr. Tartakower je brez težave porazil Schmidta, Keres je imel v končnici trdnjav proti Eliskasesu sicer kmeta več, vendar se je Eliskases prav izvršno branil. Keres je končno žrtvoval trdnjavo za dva kmeta, da poskusi še zadnjo šanso za zmago, toda Eliskases je našel fino parado in držal remis s večnim šahom. Konec partije je imel prav značaj študije, cela končnica pa je bila pač ena najboljših, kar jih je bilo v zadnjih letih igranih. Spielmann se je proti Bogoljubovu še znal ubraniti in je tudi ta partija ostala neodločena. Enako sta remizirala Landau in Bogoljubov. Tako smo imeli po 4 kolid sleden stanje: Eliskases 3, dr. Euwe, Keres, Thomas 2½, Bogoljubov 2, Landau, Pirc, Schmidt, Spielmann, dr. Tartakower 1½. Vsekakor izjemni in kuriozni slučaj, da nas je kar pet, torej polovica udeležencev turnirja, stalo z razmeroma visokim številom točk na zadnjem mestu.

Po dveh prostih dneh so se v sredo zopet začele borbe, ki so bile tem bolj ogrožene, ko smo bili vsi dobro spočitli. Res so v 5. kolu tekle partije izredno živahno in ni bilo med tremi, ki so bile do prekinitve končane, niti enega remija. Ze nehalo po treh urah je padla prva odloči-

* Ugodna sezona na Bledu. Pišejo nam: Tujski promet je na Bledu doslej zadovoljiv. Je znatno več gostov kakor lani. Dosele je doseglo že okoli 5.000 gostov, kar je za predsezono gotovo lepo število. Tri četrtine je Nemcev, ki izhajajo z marko, kakor sami priznavajo, zelo dobro. Je pa tudi nekaj Američanov, Švedov, Dancov in Turkov. Pograjati moramo precej slabo razsvetljavo po cestah. Ni čudno, da se je zgodil vlom v vilo »Olgo«, kjer so neznani tatovi odnesli za kakih 10.000 dinov plena. Tudi kurji tatovi so tu in tam na delu. Zdalj deluje cestni valjar po cestah, nasipujejo gramoz in zmes polivajo z vodo, da je blato in nekaj prahu. Brez tega pač ne moremo. To je vsakoletni precej hud izdelek, ki terja, da bi banovina te ceste enkrat za vselej asfaltirala ali betonirala, saj je Bled vendar prvo letovišče in je cestno vprašanje prav zdaj na dnevnem redu.

* Za sončenje najboljša

»Lama« tekoča rastlinska krema. Depot »VENUŠ«, Tyrševa 9, poleg Figovca.

* O Rogaske Slatinj je ponovno izdal lepo brošuro najboljši poznavalec tega slovečega zdravilišča g. dr. Fran Kolterer. Brošura je izšla v nemščini in v srbohrvaščini, v tisku celjske Zvezne tiskarne na lepem papirju in s posreženimi slikami. Brošura je priporočljiva vsem, ki se ozirajo na okrog, kje bi našli leka. Saj se, kakor pravi pisec, čisto zgori na bolnišnico nesrečo, da si izbere zdravilišče, a pri tem ni pomislil, ali je prav tisto zdravilišče koristno njegovemu zdravju. Brošura ga bo o vsem poučila.

* V škalu vode se je utopila v Mostarju Marija Predičeva. Storiila je to v trenutku duševne zmedenosti. Ponoči se je slekla in z glavo zarila v škaf, poln vode. Sosedje so jo zjutraj našli mrtvo.

* Nevarno obstreljen na odr. V Petrovgradu že dva meseca gostuje narodno gledališče iz Novega Sada. V soboto zvečer so pred razprodano dvorano uprizorili znane Freudrečehove »Granitčarje«. Kakor je v igri predpisano, je na koncu dejanja padel strel. Treščilo je tako močno, da so se dame v parterju kar prestrašile. Poleg igralca, ki mora glumiti težko ranjenega, se je zgrudil tudi igralec Miljuš, takisto v vlogi granitčarja, ki pa ne bi smel biti ranjen. No, občinstvo je mislilo, da mora biti tako in je ploskalo. Takoj nato pa se je izkazalo, da je bila puška preveč nabita in da je strel prebil igralcu Miljušu hlače ter mu blago zabil v precej globoko in nevarno rano v kolku. Zdravnik, ki je bil pri predstavi, mu je hitro dal injekcijo zoper prisad. Če ne nastopijo komplikacije, bo Miljuš kmalu okreval.

Ako selnee te boli - uporabljal Tschamba Fil! Gregerija Gregerič drzoz. Ljubljana, Prešernova 5.

* Na usmiljenko je streljala. V mestno bolnišnico v Subotici je prišla bivša usmiljenka Janja Kopilovičeva. Sirota je nedavno duševno obolela in so jo morali odpustiti iz reda. Zdalj je prišla prosi za ponovni sprejem. Ker jo je zdravnik odbil, je zagrozila, da bo streljala. Rej je s samokresom prijela sestro Klavdijo in streljala nanjo, a je k sreči ni zadela. Druga krogla pa je ostala v cevi. Takoj nato so duševno bolno siroto prijeli.

* Obrtnice, obrtniki, udeležite se izleta na obrtniško razstavo v Berlin! Prijave se sprejemajo še do 22. t. m. pri Zvezi slovenskih obrtnikov, Ljubljana, Kolodvorska ulica 25.

* Vsem izletnikom v Trst, na Doberdob, Sv. Goro, Kalvarijo in Oslavje, ki so se priglasi Zvezi bojevnikov sporočamo, da je posebni vlak dovoljen in da smo danes prejeli od italijanskega prometnega ministrstva v Rimu 70% popust. Kdor se še namerava udeležiti, naj hiti s prijavo, katere sprejema Zveza bojevnikov, Ljubljana, Kolodvorska ulica 25. Še do 23. t. m. Celotni stroški 180 din. za osebo. Točni podatki so navedeni v nedeljski številki našega lista.

* Internat »Vesna« iz Maribora sprejema učence vseh mariborskih srednjih šol. Nudi dobro oskrbo, skrbno nadzorstvo in pomoč pri učenju. Prospekti se dobe pri vodstvu.

Iz Ljubljane

* Nacionalne obrambni pomen invalidskega vprašanja je snov predavanja, ki ga bo imel predsednik oblašnega odbora Udruga vojnih invalidov na prosvetnem večeru (akademiji) vojnih invalidov v sredo 22. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Snov predavanja je zelo zanimiva, poleg tega bo na tem večeru koncert pešter, lep in na dostojni umetniški višini. Igral bo veliki orkester 40. pešpolka, pela bosta člana opere ga. Vidaličeva in g. Franzl ter baritonist g. Rakovec. Spremljal jih bo na klavirju dirigent opere g. Anton Nefat. Pevski zbor »Savce« bo zapel več slovenskih pesmi. Ivan in Polka Skuk bosta vprizori- la v sliki pesmi Mare Duhove: »Slepega invalida tožba in Sonice«: »Da nebo se naše bi zjasnilo«. Bogat večer, pridite vsi, ki ste dobre volje! Vstopnice so v prodaji v trafiki ge. Severjeve in Selenburgovi ulici po 5, 3 in 2 din.

Danes in vsak dan KONCERT na vrtu restavracije »ZVEZDA«

* Spored nocojšnje sklepne produkcije gojencev drž. konservatorija. Izvajali bodo: Stančič, Jelka, violina. Vivaldijev koncert v a-molu I. stavek, pri klavirju Adamič Bojan. Prnjčič Mileva klavir, Chopin: Nokturni in Valček. Gunzek Mihael klavir, I. stavek Webrovega koncerta št. 1. op. 73. pri klavirju Turšič Ivan. Hvastja Franc bariton, arija Renata iz opere Ples v maskah, pri klavirju Seifert Herta. Pavlovič Stefamija, mezzosopran, arija iz Gluckove opere Orfej v podzemlju, pri klavirju Seifert Herta. Na violini igra Vivaldijev koncert v a-molu III. stavek Mizerit Klari, pri klavirju Eilez Rafael. Polajnar Ljudmila sopran, arija grofice iz Mozartove opere Figarova svatba, pri klavirju Seifert Herta. Pegan Leander pozavnist, I. in II. stavek Rejchovega koncerta št. 2. pri klavirju Adamič Bojan. Gostiša Alojzij, tenor, Mozartova arija Don Otavija iz opere Don Juan in spev Tamara iz opere Čarobna piščal, pri klavirju Adamič Bojan. Lisztov Nokturno v asduru in Skriabinovo mazurko v gis-molu bosta zaigrala na klavirju Demšar Gojmir. Sklepna točka je I. stavek Haydnovega c-dur klavirskega tria. Izvajajo: Jerabek, Čehovin in Demšar. Glasbila: violina in čelo sta izdelana v banovinski šoli za izdelovanje glasbil in dana na razpolago za nocojšnjo produkcijo. Začetek produkcije točno ob 18.15 v veliki filharmonični dvorani. Prihodnja produkcija bo jutri, z dnja v petek ob istem času.

* Rezervni oficirji, ki so svoječasno naročili pri pododboru Udruga rezervnih oficirja i ratnika, sekcije v Ljubljani, zemljevide, naj se zgledajo med uradnimi urami v društveni pisarni. Od članov pododpora se bodo sprejemala nova naročila. Uprava pododpora.

MED. UNIV.

dr. ŽITKO JOŽICA

specialistka za ženske bolezni in porodništvo je pričela ordinirati v palači Vzájemne posojilnice.

MIKLOŠIČEVA 7. Ord. od 2.—5. pop.

* Akademski odsek JB lige sporoča, da je rok za prijave potekel in bodo eventualni reflektanti sprejeti le pod pogojem, da dobimo še nekaj mest na razpolago. Vse, ki so se prijavili, prosijo liga, da najkasneje do 24. t. m. pošljejo denar in 2 slike. Za kolektivni potni list so potrebni naslednji podatki: ime in priimek, ime in priimek očeta, ime in priimek matere, dan, mesec, leto in kraj rojstva, poklic, stalno bivališče. Tiste, ki ne stanujejo v Ljubljani, prosijo liga, da dobe pri pristojnih sreskih načelnstvih potrdila, da smejo potovati v inozemstvo in nam jih pošljejo do 25. t. m.

Kopalne obleke in potrebščine K. SOSS, Ljubljana, Mestni trg 18

* Zastopnik slovenskih fotoamaterjev na dunajskem mednarodnem kongresu g. Srečko Grom bo poročal nocoj v prostoru Fotokluba Ljubljane o delu, ki ga je izvršil kongres in o svojih vtisih. Opozarjamo na to posebno vse člame FKL.

* Občni zbor »Ljubljanskega Zvona« bo v ponedeljek 27. t. m. ob 20. v društvenih prostorih.

* Nameste venca na grob blagopojane ge. Anđi Kramerjeve sta darovala JNAD »Jugoslaviji« gg. dr. Oton Fetič in dr. Alojz Zalokar po 100 dinarjev. Iskrena hvala!

* Razstava III. drž. meščanske šole v Mostah je bila te dni odprta v slavnostni dvorani v pritličju. Poleg šolskih izdelkov in risb je razstavljen serija stenskih slik iz življenja. Prvič so lotos razstavljeni kuharski izdelki. Ogledje si brezplačno to lepo razstavo, ki je odprta za občinstvo 22. in 24. t. m. od 8. do 12. in od 15. do 18.

Kino Sloga, tel. 2730

Danes nepreklicno zadnjič

JOŠIVARA

Michiko Meini — Sessue Hayakawa

Jutri na splošno željo veliki češki filmski umetvor

PATER VOJTEH

* Akademski pevski zbor Moravan iz Barne bo koncertiral 26. t. m. ob 21. v veliki uniojski dvorani. Moški zbor vodi dirigent dr. Josip Veselko. Steje 45 članov in je v svoji domovini na glasu kot tretji najboljši moški zbor. Prodaja vstopnic pri blagajni kina Uniona.

Kavkaški kozaki

prirede v torek 21. junija ob pol 7. uri zvečer

POSLOVILNO PREDSTAVO na igrišču S.K. Hermesa

* Javna produkcija glasbene šole »Sloga«. Danes, 21. junija, bo ob pol 18. uri v Slogini glasbeni dvorani v Pražakovi ulici prva javna produkcija. Spored, ki obstoji iz orkestralnih del in klavirskega koncerta z orkestrom, izvaja šolski orkester pod vodstvom g. G. Müllerja. Vstopnine ni.

* Trgovine bodo na Vidovdan 28. t. m. zaprte samo v času službe božje od 10. do 11. ure. Na praznik Sv. Petra in Pavla bodo trgovine ves dan zaprte. Združenje trgovcev.

Obiščite kopališče Ilirije

Sodoben komfort! — Sončna lega! — Najmodernejše čistilne naprave! Voda kristalnočista in stalno kontrolirana po drž. higijenskem zavodu. — Posetite nas in prepričajte se!

* Prepoved kopanja in sončenja na reguliranih bregovih. Ker se s kopanjem v Ljubljani in njenih pritokih ter s sončenjem kvarijo brežine in izvršena regulacijska dela, prepoveduje mestno poglavarstvo do nadaljnjega kopanje v Gruberjevem kanalu od Karlovskega mosta navzgor, ob Špiči in ob regulirani Ljubljani, sončenje na teh bregovih, kakor tudi kopanje v Malem grabnu in Gradiščici ter sončenje na reguliranih in urejenih bregovih. Prestopki bor do po zakonu kaznovani.

Iz Celja

* Franc Tašker t. V nedeljo je umrl v Gosposki ulici št. 9 po dolgem trpljenju v starosti 44 let znani in splošno priljubljeni kleparski mojster g. Franc Tašker. Pogreb bo danes ob 16. iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. Pokojnemu lep spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

KINO METROPOL v palači Ljudske posojilnice do nadaljnjega — zaprt! Uprava.

* Dve hudi nesreči. Ko je vozil 18letni posestnik sin Ivan Tkavc s Slatine pri Smartnem v Rožni dolini v soboto voz sena proti domu, se je voz nenadno prevrnil in pokopal Tkavca pod seboj. Tkavc je dobil težke poškodbe na glavi in križu. Istega dne se je ponesrečila 9letna hčerka kočarice Viljemina Peklarjeva od Sv. Petra pri Zidanem mostu. Ko se je vracala iz šole, jo je povozil neki kolesar in ji zlomil levo nogo v členku.

* K smrtni nesreči v Tremerju, o kateri smo poročali v ponedeljski izdaji, smo naknadno izvedeli, da avtomobila ni šofiral veleposelstnica Ježovnikova iz Arje vasi, marveč graščakinja ga. Tereza Herbersteinova s Pernovega pri Veliki Pirešici, ki je pa za nesrečo ne zadene nobena krivda.

TITO SCHIPA: VIVERE

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri!

KINO UNION, tel. 22-21

STRAŠNE BOLEČINE ŽIVCEV, ISHIASA

Oni, ki trpi na ishiasi, pogosto ne morejo niti spati niti jesti. Tudi omamna sredstva ne pomagajo. Toda naravno tople meline kopeli lahko delajo čudeže. Zve po prvi topli kopeli v Pieltsany se umiri živec. Med prednosti kopališča spada tudi suho podnebje s 1978 solnčnimi urami.

Pridite tudi Vi letos v kopališče PIELTSANY

(Češkoslovaška)

v dolini Vaha, kjer vidiš mir. Hotel s pensionom od Kč 10.- a z zdravilno in milno kopeljo od Kč 85.- in višje

Informacije: Pieltsany biro, Beograd, Mariala Piludskog 22.

* Ni se dolgo veselil svobode. V soboto okrog 22.30 je ustavil policijski stražnik Emeršič na Cankarjevi cesti kolesarja, ki se je vozil brez luči. Kolesar ni imel prometne knjižice in je trdil, da si je izposodil kolo pri nekem mlinarju na Teharju. Stražnik je povabil neznanca na stražnico, v tem pa je neznanec spustil kolo na tla in jo ubral v smeri proti Zavodni. Stražnik je takoj sedel na kolo in dohitel begunca pod hribom sv. Jožefa. Begunec se je postavil z bran, vendar pa je stražniku uspelo obvladati neznanca in ga odvesti na stražnico. Tam so ugotovili, da je aretiranec 43letni delavec Ivan S. s Pristave pri Smarju pri Jelšah in da je 2. t. m. od sedel v mariborski kaznilnici sedemletno kazen zaradi tatvin. S. je na stražnici priznal, da je bil kolo ukradel pekovskemu mojstru Avgustu Terglavu iz Gaberja. Izpred neke gostilne v Gosposki ulici. Aretiranca so izročili sodišču.

Iz Maribora

* 30-letnice mature proslave maturanti mariborske klasične gimnazije iz leta 1908. v soboto, dne 9. julija v Mariboru. Na predvečer proslave po 20. uri bo neobvezen sešatek v kavarni »Astoria«. V soboto bo ob 8. uri obvezen sešatek v kavarni »Jadranc«, kjer se določi podrobnj spored proslave, ob 9. uri bo masa za umrle profesorje in sošolce, ob 10. uri poset gimnazije, ob 12. uri skupen obed. Po obedu izlet v bližnjo okolico po medsebojnem dogovoru. Tovariši, zamudniki doberne informacije v kavarni »Jadranc«.

* Zaroka pred krstom. V nedeljo 19. t. m. je bil v stanokatoški cerkvi krst 26-letne židinke gđ. Rožice Marjete Gostel iz Murske Sobote. H krstnemu obredu je prišla s svojim zarobenom. Krstni obred je izvršil starokatoški duhovnik g. Segula. Mariborska starokatoška družina želi novi sovorniki mnogo sreče in zadovoljstva.

* Pri nedeljski slovesnosti četrta spomenika kralju Ureditelju pri št. Trojici v Slovenskih gorah, o čemer smo izbršno poročali v včerajšnji številki, je tudi zastopnik Zveze kulturnih društev iz Maribora položil pred spomenik palmovo vejo s trobojnico.

* Čudna poperka. Otroci višjih razredov narodne šole pri Sv. Lovrenču na Pohorju so pred nedavnim zapeli čudno poperko, radi katere se vršijo sedaj neka zaslisevanja. Za zadevo se zanimajo tudi oblastva.

* Vrtnarji in bolzari. Včeraj dopoldne so imeli vrtnarji sešatek in sklenili, da bodo napravili na mestno načelstvo spomenico, s katero upajo doseči, da bodo bolzarski vrtnarji premeščeni s Strossmayerjevega dvoroda.

* Brez sječa. Delavka Marta Ferikova, stanujoča v Brestemici, je naznanila oblastvom, da je njen mož pred dnevi brez sledu izginil od doma. Ker je Ferik že dolgi čas brez zaslužka, je žena izrazila bojazn, da bi ni kaj napravil.

* Nesvestnega in vsega krvavega ter s težjimi poškodbami na glavi so našli pred plotom hiše na Spodnji Radvanjski cesti mestnega uslužbenca Franca Ogrizka. Po nesrečnem naključju je zavozil v občestni plot.

* Spetega so okradli šoferja Josipa Dolena iz Nove vasi, ko je prenočil pri nekem svojem prijatelju v Taborski ulici. Ko se je prebudil, je opazil, da sta mu izginila iz denarnice dva stotinarka bankovca.

* Požar v »Abesinijci«. V noči na ponedeljek je zajel ogenj stanovanje Ivana Kolariča v tako zvani tezenski »Abesinijci«. Ogenj se je iz kletnih prostorov razširil na lesene stopnice in pritličje. Gasilci so po dvurnem napotnem reševanju, ki je bilo radi pomanjkanja vode oteženo, lokalizirali požar in rešili vsaj del hiše. Škoda cenijo na 20.000 din.

no začel vleči potezo za potezo. Jaz sem brž žrtvoval kvaliteto, za katero sem dobil tri kmete. Kmalu je Bogoljubov moral dati kvaliteto nazaj in bil naenkrat s tremi kmeti manj popolnoma izgubljen. Ob razburjenju gledalcev sem preстал tudi časovno stisko, dobil se figuro in hitro zmagal. Bogoljubov je potem v nervozni se reklamiral, da sem jaz le prekoračil čas. Kmalu pa se je izkazalo, da se je zmotil, v naglici je bil namreč pozabil napisati dve potezi, medtem ko je bil moj formular pisan v najlepšem redu. — Eliskases je že zopet dobil. V damskem gambitu je kot črni proti Thomasu izbral dunajsko varianto in držal gambitnega kmeta do končnice. Nimcovičeva obramba Landau-Schmidt je prekinjena v dobljeni poziciji za Landaua. Spielmann in dr. Tartakower sta remizirala po mirni igri.

Stanje je danes: Eliskases 5(1), Keres 3½(1), dr. Euwe, Pirc 3½, Thomas 2½(1), Bogoljubov 2(1), Spielmann, dr. Tartakower 2, Schmidt 1½(2), Landau 1½(1). — Eliskases bo rabil najbrž samo še tri remije za prvo mesto. Po ugodnem startu je svojo šanso temeljito izkoristil in sedanje stanje popolnoma zaslužil. Nevaren konkurent mu je najbrž samo še Keres. Važna bo v zadnjem kolu partija dr. Euwe-Eliskases. Borba za tretje mesto je še odprta. Trenutno smo konkurenti dr. Euwe, Bogoljubov in jaz. — Danes in v ponedeljek so prosti dnevi, zadnje kolo bo 21. t. m., zaključek turnirja pa šele 22. junija. Z Noordwijka potujemo Bogoljubov, Eliskases in jaz na turnir v kopališče Harzburg, kjer bodo igrali poleg nas še Petrov in 6 najboljših nemških mojstrov.

Vasja Pirc.

Gospodarstvo

Občni zbor Zveze slovenskih zadrug

V dvorani Delavske zbornice je bil večer redni letni občni zbor Zveze slovenskih zadrug za 30. poslovno leto. Na občnem zboru je bilo zastopanih 175 članov zadrug, drugi od skupnega števila 382. Zborovanje je vodil predsednik zveze g. Ivan Pipan, ki se je v svojih uvodnih besedah spomnil najvišjega zaščitnika zadrugstva in je bil z odobravanjem sprejet predsednikov predlog, da se pošlje vdanostna brojavka Nj. Vel. kralju Petru II.

Poslovno poročilo

Iz tiskane poslovne poročila za lanskono leto posameznemu naslednje podrobnosti: Lanskono leto smo po dolgem trpljenju dočkali izboljšanje gospodarskih razmer, vendar še vedno hudo zaostajamo za najboljšimi povojnimi leti 1928. in 1929. Tudi ni izgledov, da bi to izboljšanje napredovalo in da bi doseglo nivo zadnje konjunkturalne, kar je še vedno mnogo moten v svetu in se pojavljajo nove. Zato je potrebna previdnost zlasti, kar nam je letošnje leto pripisalo rahlo poslabšanje konjunkturalne. Poslabšanje moramo paziti, da ne bomo ponavljali kreditne inflacije in drugih starih napak. Največji dogodek je lani pomenil novi zadrugni zakon, ki je boljše od starega in utegne pripomoči h konsolidaciji našega zadrugstva.

Končno lahko ugotovimo, da niso imeli prav pesimisti, ki so dvomili v odpornost zadrugstva, zlasti kreditnega, ki je zadnja leta največ trpelo. Reči moramo, da je večina kreditnih zadrug izšlo iz ožirja in bo le v posameznih primerih prišlo do likvidacije. Kreditne zadruge so skoro vse vzdružile krizo, vendar večina se ni mogla vzpostaviti popolne likvidnosti in ustreči vsem upravičenim zahtevam vlagateljev. Še manj je seveda onih zadrug, ki so mogle podeljevati nova posojila. Če se pripomnimo, da je izročitelj kmetijskih dolgov vse do jeseni ustavljal plačila od strani kmetov, tedaj ni čudno, če se je moralo lani začeti nadaljnjih 32 kreditnih zadrug pod zaščito, tako da je bilo ob koncu leta zaščitnih 89 kreditnih zadrug od skupnega števila 154.

Po izplačilu prve anuitete od stani Privilegirane agrarne banke je letos s pomočjo lombardnih kreditov Poštne hranilnice hitro naraslo število likvidnih posojilnic. Dostojne objave bilance kažejo, da so po večini posojilnic vlogne lani nekoliko nazadovale in so znašale okrog 490 milijonov din nasproti 496 milijonov ob koncu l. 1932, 525 milijonov ob koncu l. 1931. Nazadovanje se je letos skoro ustavilo. V letu 1933, za katero so znani definitivni podatki, je bilo dvignjenih pri včlanjenih zadrugah 133 milijonov din vlog, vloženih pa je bilo 89 milijonov. Vse včlanjene kreditne zadruge so izkazale 1.838.000 din izgube (prejšnje leto 238.000), in 1.786.000 din čistega dobička (prejšnje leto 3.587.000 din). Nazadovanje vlog se je letos docela ustavilo. Včlanjene posojilnice so prejele do sedaj od Poštne hranilnice 45 milijonov din lombardnega kredita na osnovi izročiteljskih kmetijskih dolgov. Približno polovico tega zneska so posojilnice že izplačale vlagateljem, medtem ko so drugi del rezervirale za poznejša izplačila ali pa jim je denar ostal, ker vlagatelji po večini niso dvignili polnih zneskov. Vrh tega so pri mnogih posojilnicah prišli na račun nove vloge, ker so ljudje videli, da se je likvidnost posojil izboljšala. Posojila so tudi lani precej nazadovale, ker so mnogi dolžniki lažje plačevali svoje obveznosti. Skupna bilanca za leto 1933. zaznamuje pri vseh včlanjenih zadrugah 456 milijonov din posojil nasproti 508 milijonov eno leto prej.

Največjo spremembo pomeni likvidacija kmetijskih dolgov, saj so včlanjene posojilnice izročile Privilegirani agrarni banki za 143 milijonov din terjatev nasproti zaščitenim kmetom. Prav za prav pa so to še vedno posojila in je sprejemljiva le oblika ter znižana obrestna mera na skrajni minimum. Za konec lanskega leta se cenijo ostala posojila pri teh zadrugah še na okrog 440 milijonov v primeri s 615 milijoni ob koncu leta 1931, ko je bilo stanje najvišje. Nazadovanje posojil v letu 1933. od 508 na 456 milijonov gre v znatni meri tudi na račun odpisov o prihlki prečiščenja bilanc in so zaradi tega rezervni skladi nazadovale za 9 na 30 milijonov.

Obrestna mera je tudi še lani popuščala, vendar bolj za hranilnice vlog, kakor za nekmetijske posojila, ker izredno nizka obrestna mera za terjatve pri PAB ne nudi posojilnicam skoro ničesar za kritje režije in morajo vse upravne stroške posojilnic plačevati vlagatelji in nekmetijski dolžniki, obrestna mera za vloge je znašala 2 do 3% in le izjemoma 4 do 5%. Obrestna mera za nekmetijske posojila pa 5 do 8%.

Računski zaključki ostalih nekretnih zadrug so za leto 1933. pokazali naslednje rezultate. Nabavne in prodajne zadruge (29 po številu) so izkazale 3.02 milijona din izgube (prejšnje leto 0.31), in 0.04 milijona din čistega dobička (0.06). Vse ostale nekretnostne zadruge pa so izkazale 400.000 din izgube in 485.000 din čistega dobička. Mlekarske zadruge so z lahkoto prodajale mleko in mlečne izdelke in so se cene nekoliko dvignile. Mleko so plačevale članom po 1 do 1.20 din, vnovčevale pa so ga po 1.50 do 1.75 din.

Denarno poslovanje zveze

Lani v jeseni je zveza vložila prošnjo za dovoljenje odloga plačil, da bi lahko bolj pravično razdeljevala med zadruge natečni denar in da bi uspešno odbijala posamezne zahteve v korist posameznika. Pred dobrim mesecem je uprava sestavila prvi razpored, po katerem je stavila zadrugam na razpolago 15% njihovih naložb po odbitku zneskov, ki jih je že prej izplačala na račun v nujnih primerih. Bilanca zveze izkazuje za preteklo leto 43.600 din čistega prebitka. Celotni dohodek so znašali 1.714.000 din (od tega od obresti 1.392.000) med izdatki pa so najvažnejše obresti za hranilne vloge, ki so znašale 944.000 din in upravni stroški v višini 518.000 din. Po dolgi vrsti let so se hranilne vloge pri zvezi lani prvokrat nekoliko dvignile, in sicer od 22.8 na 23.2 milijona din (od tega odpade 22.76 milijona din na stare vloge in 0.46 milijona din na nove vloge). Lastno premoženje (delež in rezerva) znaša 1.410.000 din. Poleg tega pa obstajata še dva zadrugna pomožna sklada v višini 1.37 milijona din. Gotovina je v bilanci izkazana z zneskom 0.27 milijona din, posojila pa znašajo 26.3 milijona din (prejšnje leto 26.6). Kredit pri Narodni banki je po novno nazadovao od 2.61 na 2.27 milj. din.

Letos se je pričelo razvijati pri Zvezi novo poslovanje v obliki znanega dotoka novih vlog. Že prve mesece letošnjega leta so zadruge naložile pri zvezi čez 10 milijonov din denarja, ki so ga dobili iz lombardnih kmetijskih dolgov. S tem si je zveza naložila težko in odgovorno skrb, kako ta denar dalje zaposliti, da bo varen in dovolj likviden in da bo donasal vsaj za obresti in poslovne stroške. Pojavilo se je vprašanje, ki je bilo že v prejšnjih časih na dnevnih redih, kako naj zveza plasira blagajniške vloge zadrug, ne da bi jih morala nalagati v tuje ali centralistične denarne zavode na nizke obresti in brez posebne garancije, ali pa v vrednostne papirje, ki nimajo stalne cene in jih ni mogoče poljubno vnovčiti. V tej zvezi je bil stavljen predlog, da se ustanovi posebna kreditna ustanova na zadrugni bazi, ki bi skrbela za plasiranje odvignega denarja v zadovoljivi obliki, dočim ne bi akvirirala hranilnih vlog.

V teku lanskega leta je k Zvezi pristopilo 11 zadrug. Odpadlo pa je 10 zadrug in je imela zveza ob koncu leta 382 včlanjenih zadrug, od tega 153 kreditnih, 31 nabavjalnih in prodajnih, 31 mlekar-skih, 30 živinorejskih in pašniških, 23 stav-binskih, 22 električnih, 19 kmetijskih strojnih, 19 obrtnih, 16 vodovodnih, 10 tis-kovalnih in založniških, 7 vinarskih in sad-jarskih, 6 zavarovalnih in 15 drugih raz-novrstnih zadrug.

Obširna pojasnila k poslovnemu poročilu je podal ravnatelj zveze g. Fran Trček, ki je zlasti pojasnjeval delo zveze v zvezi z likvidacijo kmetijskih dolgov, z vzpostavitvijo likvidnosti kreditnih zadrug in s prizadevanjem za znižanje obrestne mere. Kreditne zadruge morda še 2 leti ne bodo imele točnih bilanc, ker se je pri prevze-mu kmetijskih dolgov izkazalo, da je en tretji-nya obratov treba še koregirati. Zveza si je prizadevala, da bi dosegla olajšave za kreditne zadruge v zvezi z likvidacijo kme-tijskih dolgov. Možnost lombardiranja kme-kijskih dolgov pri Poštni hranilnici je do dan-es izkoristilo že 90% kreditnih zadrug. Čeprav predstavljajo ta posojila Poštne hranil-nice le 35% prvotnih kmetijskih dolgov, vendar so bistveno pripomogle k zbolj-šanju likvidnosti posojilnic, zlasti ker so vlagatelji pokazali nasproti posojilnicam novo zaupanje in so se zadovoljili s tem, da dobe večja izplačila kakor prej. Dnev-no narašča število posojilnic, ki se jim lah-ko reče, da so popolnoma likvidne. Zveza slovenskih zadrug ni dobila za sanacijo pri-nje včlanjenega zadrugstva nobenega po-sojila, kakor druge zveze, čeprav obsto-jajo enake potrebe in je zahteva upraviče-na. Ravnatelj g. Trček je nadalje pojasnil sklop uprave glede delnega izplačila star-ih vlog pri zvezi. Od razpoložljivih 3 in pol milijona din je bilo izplačano 2 mili-jona din in je še izplačati 1 in pol milijona. Nadalje je pojasnjeval težkoče pri plod-nosem plasiranju denarnih sredstev iz no-vih vlog, ki so letos narasle na 10 mili-jonov din, in predlog, da se ustanovi kredit-na ustanova na zadrugni podlagi, ki bo skrbela za plasiranje tega denarja. Centrali-istično zadrugno banko pa zveza odličnja in jo bo tudi v bodoče odklanjala.

Poročilo nadzorstva je podal predsednik nadzorstva g. Hinko Šumer, nakar je pod-predsednik nadzorstva g. Stanko Vrhovec prečital obširno poročilo o reviziji od strani Glavne zadrugne zveze v Beogradu. To poročilo pravi na koncu, da predstavlja Zveza slovenskih zadrug slej ko prej eno najsolidnejših centralnih zadrugnih organi-zacij v naši državi.

V debati je ravnatelj g. Trček na vprašanje g. Voglarja iz Celja, kaj je storila zveza v zadevi posojila za sanacijo sloven-skega zadrugstva v višini 63 milijonov din, med drugim odgovoril, da je zveza napravila vse korake, da bi bila Zveza slo-venskih zadrug primerno deležna tega po-sojila, vendar pa so prizadevanja doslej ostala brez uspeha. Država je pomagala tudi drugim zvezam na različne načine in pri nekaterih celo tako, da je sama prevze-la riziko.

Poročila so bila skupaj z računskim zaključkom soglasno sprejeta. Ravnatelj g. Trček je nato pojasnil težkoče zveze za kritje upravnih stroškov prenešenega delo-kroga. Skupaj znašajo upravni stroški 500.000 din, od tega zahteva denarni pose-l 300.000 din, 200.000 din pa zahtevajo stro-ški prenešenega delokroga (predvsem stro-ški revizijskega dela). Tri četrtine vseh stroškov mora zveza kriti z dohodki de-narnega prometa, kajti upravni prispevek je majhen (znaša okrog 65.000 din) in kri-je le eno tretjino stroškov prenešenega de-lokroga. Upravne stroške krijejo predvsem one zadruge, ki nalagajo svoj denar pri zvezi, medtem ko mnoge dobro fundirane zadruge ne plačajo skoro ničesar. Zato je zveza prisiljena misliti na poviranje uprav-nega prispevka. Danes ima v blagajni 9 milijonov din gotovine iz novega poslova-nja; za ta denar mora plačati zadrugam obresti, nima pa možnosti, da bi ga plodono-sno plasirala. Po zaključku debate je bilo soglasno sklenjeno, da se upravni pri-spevek poviša od sedanjih 10 na 20 din na vsaki 100.000 din hranilnih vlog pri kre-ditnih zadrugah, odnosno od vsaki 100.000 din upravnega premoženja pri nekre-dit-nih zadrugah (prvotno je bil stavljen pred-log, da se prispevek poviša na 30 din).

Na predlog narodnega poslanca g. Mrav-četa sta bila v nadzorstvo izvoljena g. Ivan Kocjančič iz Konjice in g. Matevž Hafner iz Škofje Loke. Odstopivšemu pred-sedniku Hinku Šumerju je občni zbor izre-kel zahvalo in pohvalno priznanje za plod-no domsko delo v korist zadrugstva. Za no-vega predsednika nadzorstva je bil izvol-jen g. Stanko Vrhovec, novi podpredsed-nik pa je g. Ivan Kocjančič.

Dve resoluciji

Pri slučajnostih sta bili sprejeti dve va-žni resoluciji. Na predlog dr. Kumljanca je občni zbor sprejel resolucijo, ki izra-za nezadovoljstvo, ker zveza slovenskih za-drug doslej ni bila deležna sanacijskega kredita kakor druge zveze in naroča uprav-nemu odboru, da znova pokrene pri kra-ljevski vladi zahtevo, da tudi zveza sloven-skih zadrug dobi potreben kredit.

Druga resolucija, ki je bila prav tako soglasno sprejeta, pa se tiče obrestne me-re. Na predlog ravnatelja Frana Trčka je občni zbor sklenil pozvati meročajne fak-torje, naj državnih denarnih zavodov ne licitirajo z obrestno mero za vloge in naj jo znižajo vsaj za 1%, da ne bo vsoka ob-restna mera državnih zavodov ovirala splo-šnega znižanja obresti.

Gospodarske vesti

== Brezobrestne posojila za sanacijo Save. Za srbskih zemljoradniških zadrug v Sara-jevu. Na temelju § 100. finančnega zakona za leto 1933/34 in na temelju čl. 2. urede o zaščiti kmetijskih kreditnih zadrug in nj-hovih zvez, je ministarstvo svet na predlog kmetijskega ministra predložilo uredbi o odločitvi plačilnih obveznosti Saveza srbskih zemljoradniških zadrug v Sarajevu ter o podelitvi brezobrestnega posojila tej zvezi.

== Italijanske ponudbe za gradnjo naših cest. V zvezi z načrtom za gradnjo cest v naši državi kaže italijanska gradbena in-dustrija veliko zanimanje za ta dela. Itali-janska gradbena podjetja so se že obrnila na naša podjetja s predlogi za ustanovitev skupnih konzorcijev. Po mišljenju itali-janskih podjetij naša podjetja še nimajo dovolj izkušenj v gradnji modernih cest, zato smatrajo, da je najbolje, če bi prišlo do mešanih konzorcijev, ki bi prevzeli de-la. V tem primeru bi italijanske tvrdke dale na razpolago potrebne stroje in teh-nične priprave za gradnjo cest kakor tudi strokovno osebje. Največja italijanska grad-bena tvrdka Puricelli se posebno zanima za prevzem teh del, toda le za objekte, ki bi obsegali najmanj 500 km. Po informa-cijah beogradske »Jugoslovenskega ku-pirja« ni izključeno, da bo tej italijanski tvrdki oddana gradnja ceste Zagreb—Beo-grad.

== Podražitev klirinške marke. Kakor poročamo na drugem mestu, se je nemška marka včeraj v privatnem kliringu naglo dvignila od 14.50 na 14.75—15. Znano je, da se je nemška marka spričo intervencije Narodne banke skoro pol leta držala sta-bilno na višini 14.50. V beogradskih borz-nih krogih zatrjujejo, da se ta tečaj ne more več držati in da je zelo verjetno, da se bo dvignil preko 15. Sedanja okrepitev marke je v zvezi s stalnim nazadovanjem naših klirinških terjatev, ki so pred bo-rištem letom narasle na 30 milijonov mar-k, od tedaj pa so stalno nazadovale in znašajo po poslednjem izkazu Narodne banke le še 8.4 milijona mar. Navzlic visokemu tečaju marke na naših borzah se zadnje mesce naš izvoz ni povečal, kakor bi bilo pričakovati, kar pa je pripisati tehničnim težkotam pri izkoristitvi nemških kon-tingentov. Pričakovano zmanjšanje uvoza iz Nemčije zaradi višjega tečaja marke do-slej še ni prišlo do izraza in je uvoz na-dalje znan, to pa na podlagi naročil, ki so bila že prej sklenjena. Tako znaša sedaj dobavni rok za stroje v Nemčiji več me-secev in Nemčija danes dobavlja stroje, ki so jih naročili naši podjetniki še v času, ko je bila marka poceni. Nova podražitev marke pa bo gotovo še bolj otežila uvoz iz Nemčije in ni verjetno, da se bodo sedanji visoki tečaji lahko držali dalj časa.

== Stanje Narodne banke. Poslednji izkaz Narodne banke od 15. t. m. zaznamuje po-večanje zatezate zaklada za 0.4 na 1828.5 milijona din, otemenem pa zmanjšanje deviz-izven podlage za 7.2 na 341.6 milijona din. Menična in lombardna posojila so precej na-zadovale, in sicer za 20.0 na 1529.2 milijona din. Skrbel se je tudi obtok bankovcev, in sicer za 111.0 na 5016.4 milijona din, med-tem ko se obveznostni na pokaz dvignile za 84.7 na 2542.9 milijona din. Od tega od-pade na žirovno dobroimetje glavne držav-ne blagaine 39.6 milijona din, na privatne žirovne račune 1359.5 milijona din in na ob-veznostni na pokaz po raznih računih 1143.9 milijona din. Kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz z zlatom se je za ma-lenkost povečalo od 27.68 na 27.77%.

== Potniški promet na naših železnih se je v aprilu povečal v primerj z lanskim aprilom za 13.1%. Vsega je bilo 4.484.000 potnikov nasproti 3.968.000 potnikom v lan-skem aprilu.

Vinogradniki so zborovali in vino pokušali

Gostje iz vse banovine so prišli v Gornjo Radgona

Gornja Radgona, 20. junija.

V soboto večer so se sestali vinograd-niki iz vse dravske banovine k 12. redne-mu občnemu zboru v Gornji Radgoni. Zastopanih je bilo 12 podružnic z 41 dele-gati. Občni zbor je bil v posojilniški dvorani ter je trajal do 2. jutraj. Goste je prvi pozdravil župan Franc Santl, nato pa zastopnik banovine, referent za vinarstvo g. Kuret. Predsednik Ivan Serbinek se je spomnil med letom umrlih članov. Na od-ločno zahtevo onih delegatov, ki so se sklicevali na pravila, so bili izločeni dele-gati podružnice Sv. Barbare v Halozah z župnikom Francem Groblerjem na čelu, ker niso imeli članarine plačane do 31. marca, kakor zahtevajo pravila. Število volilnih upravičencev je bilo tako skrajša-no na 38.

Tajnik je poročal, da šteje Vinarsko dru-štvo 19 podružnic z 1.024 rednimi člani. Odbor je razpravljal o raznih predlogih za spremembo zakona o vinu, glede ostre-jših mer za zaščito vin, glede ostrejših kon-trole in sajenja trte. Blagajniško poročilo izkazuje 21.786 din dohodkov in 17.846 din izdatkov. Proračun predvideva 60.000 din izdatkov in 38.000 din dohodkov, primanj-kljaj 22.000 din naj bi krila banska uprava.

Lovro Petovar je podal obširno kritiko. Obsojal je predlog odbora glede trošarine in zadevnega pravilnika. Kmetijska zbor-nica je ustanovljena predvsem za to, da

Borze

20. junija.

Na ljubljanski borzi so se danes v pri-vestnem kliringu angleški funti trgovali po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 28.75. Nemški klirinški čeki so se danes nepričakovano dvignili, in sicer kar za več odstotkov. Medtem ko se je prej tečaj stalno gibal na višini 14.50, je bilo danes v Ljubljani povpraševanje po 14.75 in v Beogradu po 14.8050 pri čemer se je blago nudilo po 15.0050; v Beogradu pa je bil promet po 14.75.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je ten-denca nadalje slaba in popuščajoča. Vojna škoda se je mudila danes po 475 (v Beo-gradu je bil promet po 477 — 478.50). Za-ključni pa so bili zabeleženi v 6% beglu-ših obveznicah po 91 (v Beogradu po 90 — 90.75), v 6% dalmatinskih agrar-nih obveznicah po 90 (v Beogradu po 90 — 90.25). Nadalje je bil promet v 7% Blairrovem posojilu po 93 (v Beogradu po 92.50 — 93), v 8% Blairrovem posojilu po 97.87 in v delnicah šekerane Osijek po 102.50.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2409.16—2423.76 Berlin 1753.03 — 1766.91, Bruselj 737.94 — 743.01, Curih 996.45 — 1003.52. Lon-don 215.44 — 217.49, New York 4306.51 — 4344.82, Pariz 120.64 — 122.08, Praga 151.24 — 152.34, Trst 227.60 — 230.73.

Curih. Beograd 10, Pariz 12.1425, Lon-don 21.6475, New York 435.50, Bruselj 74.05, Milan 22.9250, Amsterdam 241.60, Berlin 176, Dunaj bankovci 37, Stockholm 111.60, Oslo 108.80, København 96.65, Praga 151.18, Varšava 82, Budimpešta 86.75, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 475 bl, 4% severne agrarne 58 — 60, 6% begluške 90.50 — 92, 6% dalm. agrarne 89.50 — 90, 7% stabiliz. 98.50 den, 7% Drž. hip. banka 100 — 100.25, 7% Blair 93 — 94, 8% Blair 97 — 97.87; delnice: Narodna banka 7300 den., PAB 218 — 226, Trboveljska 185 — 200, šekerana Osijek 100 — 110, Oceanica 1000 bl.

Beograd. Vojna škoda 477—477.50 (477 — 478.50), za junij 475.50 — 476.50 (476 — 477.50), 4% severne agrarne — (60.50 — 61), 6% begluške 90.25 — 90.50 (90.50 — 90.75), 6% dalm. agrarne 89.75 — 90.25 (90 — 90.25), stabiliz. 99.50 bl, 7% Drž. hip. banka 100 den., 7% Blair 92.50 — 93 (92.50 — 93), 8% Blair 98 bl, Na-rodna banka 7320 bl, PAB 228.50 — 230 (229).

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 20. junija. Začetni tečaj: pše-nica: za julij 77, za sept. 78.125, za dec. 79.50; koruza: za julij 57.25, za sept. 58.75, za dec. 58.25.

+ Winnipeg, 20. junija. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 85.25, za dec. 82.50.

+ Novosadska blagovna borza (20. t. m.). Tendenco dvirata. Pšenica: 78/79 kg; baška 252.50 — 255; sremaka 252.50 — 255; ba-natska 247.50 — 255; baška poštska 255 — 257.50. Koruza: baška 116 — 118; banatska 112 — 114. Oves: baška 180 — 185; slavonski 180 — 185. Ječmen: baški in sremaki 63/64 kg 180 — 182.50. Moka: baška »0« in »0« 355 — 365; »2« 335 — 345; »3« 315 — 325; »4« 295 — 305; »7« 220 — 230; »8« 122.50 — 127.50. Fišol: baški, sremaki v vrečah 117.50 — 125.

+ Budimpeštanska termišna borza (20. t. m.). Tendenco mlačna. Koruza: za julij 16.30 — 16.35, za avg. 15.85 — 15.90.

Modni

ne zna

toča veselo je in nežno gladko kožo ima, kajti vedno so ga negovali s Solea milom in kremo. Pa tudi njegova ma-mica, pravi atek, ima tako nežno in gladko kožo od Solea mila in kreme.

SOLEA
Milo in krema

strogega zapora in 120 din denarne kazni. Vsi ti obtoženci so bili poleg tega obsoje-ni tudi še vsak na 1 leto izgubo častnih državljanskih pravic. Vsem je bil v kazni vstet ves preiskovalni zapor. Stroškov ka-zenskega postopanja in izvršitve kazni jim ne bo treba vračati, nosila jih bo država.

Kazenski senat oskodbencem ni priznal odškodnine, temveč jih je za odškodnin-ske zahtevke zavrnil na pot civilne pravde. Kakor se torej tudi civilnim sodnikom obe-tajo opravi in premetenimi posli kokain-skih sleparjev, tako bodo tudi na privi-rem kazenskem sodišču še imeli posla z njimi. Tako sta detelja in Mauser prija-vila revizijo postopanja zaradi izreka o krivdi, Novak in Vižin pa sta vložila pri-ziv zaradi previsoke odmere kazni. Ostali, predvsem glavni obtoženci, so se vda-li v svojo usodo in sprejeli kazni. Pritožil pa so je tudi državni tožilci dr. Fellahar zaradi preneške odmere kazni glede vseh tistih, ki s sodbo niso bili zadovoljni. Naj-bolj zadovoljen s sodbo je bil Oprešnik, ki je edini izmed vseh kazen preстал že s pre-iskovalnim zaporom. Nasprotno pa je bil neotluho prizadet Edvard Kolesa, na kate-roga sta v razpravni dvorani ves čas budno pazila dva policijska agenta. Takoj ko je opravil s sodiščem, sta ga pri odhodu s so-dišča povabila s seboj, da bi uderili šenke druge neopaznane račune, katerim se je tako oprezno izogibal, da je bila za njim izdana tiralcia.

RADIO

Podrobne sporede vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega branja dobit-e v tedniku za radio, gledališče in film »NAS VAL«, Ljubljana, Knaflijeva ul. 3.

Sreda, 22. junija

Ljubljana 12: Zname pevke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Koncert na wurških orglah (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Schubertova nedokončana simfonija (plošče). — 18.20: Mladinska ura: Glasbeno oblikoslovje (dr. A. Dolinar). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nač. ura: Slovenci v naši vojni mornarici na Ja-dranu (g. Viktor Pirmat). — 19.50: Sahovski kotiček. — 20: Plošče. — 20.15: Rezervirano za prenos. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Salonski kvartet.

Beograd 17.15: Narodni napavi. — 18.20: Violinske skladbe in plošče. — 20: Orke-ster. — 20.30: Humor in petje. — Zagreb 20: Plošče. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.20: Laska godita in ples. — Praga 19.30: Salsoloni in harmonika. — 20: Spevoigra. — 22.15: Laska glasba s plošč. — Varšava 19.30: Valčkova ura. — 21.10: Cho-pinov koncert. — 22.05: Orkester in pesni. — Solija 19.45: Opemni prenos. — 22.15: Pe-ster spored. — Dunaj 12: Delavske koncerti. — 15.30: Romantika glasba. — 16: Orke-ster. — 18.20: Plošče. — 20: »Hrupenjanje po jugu«. — 22.30: Miki orkester. — 24: Kakor München. — Berlin 19.10: Francoska glasba. — 20: Drobne skladbe. — 20.30: Veliki orkester. — 21.30: Plesna muzika. — 24: Nočni koncert. — 1.00: Prenos boksa-matča za svetovno prvenstvo iz New Yorka. — München 19.10: V valčkovem taktu. — 19.50: Predavanje in plošče. — 22.35: Prenos z Dunaja. — 24: Plesna muzika. — 1.00: Kakor Berlin. — Stuttgart 19.45: Ve-dra glasba za dolopust. — 20.20: Zvočna igra. — 21: Orkestralni koncert. — 22.30: Laska glasba. — 24: Uvertura in baladna muzika. — 1.00: Iz Berlina.

F

Dotrpet je moj ljubi mož in dragi papa, gospod

Janko Škufca

UCITELJ V POKOJU

Umri je v Kandiji 20. VI. 1933 predvsem s svetlini zakramenti star 47. l.

Prepeljan bo v Valto vas pri Straži, kjer bo pokopan dne 22. t. m. ob 16. uri.

Ljubljana, Jurka vas, dne 20. junija 1933.

ANA, soproga; SAŠO, sin.

S »kokainsko« afero se bodo bavili še civilni in apelacijski sodniki

Dr. Peter Zenkl zopet primator Prage

V ponedeljek je bil izvoljen novi župan Velike Prage

Dr. Peter Zenkl

Veliki uspeh čsl. narodno socialistične stranke pri zadnjih občinskih volitvah na češkoslovaškem, ki so za to delavno in domoljubno stranko posebno častno izpade v prestolnici države, je dovolj zgovorno pokazal, kako priljubljene so med narodom nje vodilne osebnosti. V Pragi so se vršile občinske volitve dne 22. maja in narodna socialistična stranka je zbrala na svoj volilni spisek tako ogromno število oddanih glasov, da je bila volitev župana-primatorja Velike Prage le še gola formalnost.

Pri večerajšnjih volitvah izvoljeni primator dr. Peter Zenkl je to odlično mesto upravljal že po smrti primatorja dr. Baxe in da so občinski svetniki praških podobnih ravno njemu zopet zaupali vodstvo

občinskega gospodarstva prestolnice, ni nikogar presenetilo. Pač pa je vsakogar napolnilo z zadoščenjem, da je g. dr. Zenkl dosegel tako enostrano priznanje za svoje dvajsetletno velevestno delo.

Zlata Praga ima zopet župana, kakršnega zasluži in s kakršnim se lahko ponasi. O dr. Zenklju gre po presolnici glas, da nikoli ne spi, da vse vidi in da ni nikoli utrujen. Je to mož vztrajnega dela, mlad in poln energije, vneine in poštenega, neumornega prizadevanja. Mesto se je v nekolicini mesecih njegovega doseganja županovanja neverjetno razgibalo. Novo življenje se ne pozna samo v sredi mesta, marveč sega pobuda delavnega dr. Zenkla tudi v predmestja do meja območja velike prestolniške občine. Češkoslovaki, ki ljubijo svojo Prago, kakor malokateri narod ljubi svojo prestolnico, so v nekdanjih časih le sanjali o razvoju svojega središča. Zdaj pa so dobili na čelo občine moža, ki po premišljenem načrtu vztrajno dela na to, da napravi iz Prage ono, o čemer so zaman sanjali domoljubi prejšnjih desetletij. Svoboda je za vselej odstranila mogočno dunajsko zavist, ki je ljubosumno tlačila to slovansko velenost na raven pokrajinskega središča druge vrste. Usoda je dunajske spletke pravilno obsodila. Nevredni tolmač se je sam obsodil na podrejenost vlogi, zlata slovanska Praga pa napreduje in postaja eno najpomembnejših mest srednje Evrope. Novi župan dr. Zenkl je vreden voditelj občinskega gospodarstva ponosne češkoslovaške prestolnice, ki prav dobro predstavlja vrli, hrabri in delavni narod češkoslovaški.

K izvolitvi iskreno čestitam ne samo g. primatorju dr. Zenklju, marveč bratski Pragi, ki je postavila pravega moža na pravo mesto.

Francoska kontrola v Pirenejih

Francoski prelazi proti Španiji v Pirenejih so zadnje čase ojačeno zastraženi

Strah Kitajske — smrt Japonske

Ob grozotnih poplavih Rumene reke — Stara in nova struga veletoka ležita več sto km narazen

Hoangho ali Rumena reka, ki uničuje japonsko vojsko na Kitajskem in z isto neusmiljenostjo ugonablja kitajske kmete, je eden največjih veletokov sveta, tako tajinstven in velik, da si mnogi podatki o njegovi dolžini in razsežnosti še danes nasprotujejo. Zdi se, da je ta reka strah Kitajske, tujcem precej nepoznana.

Angleški zemljepisci cenijo dolžino reke na 6000 km, iz česar bi sledilo, da je Hoango na desetem mestu med svetovnimi rekami. Drugi geografi zopet pravijo, da meri struga Hoanghoja komaj 4500 kilometrov. Še večja razlika kakor v ocenjevanju dolžine struge pa je v navajanju področja, ki spada k tej reki. Nekateri, predvsem Nemci pravijo, da meri to področje 1.260.000 kvadratnih km, drugi zlasti Angleži trdijo, da obsega 2.531.000 kvadratnih km. Nesigurnost v podatkih izhaja baže odtod, ker izvira reka v Kunlunskem gorovju in napreduje na poti skozi Tibet težko dostopne ovinko. Na veliko plani stopi Hoangho tako rekoč šele v provinci Kansu, v severno zapadni Kini. Srednji tek Hoanghoja, ki tvori skozi več sto km mejo med provincama Šansi in Šensi, gre skozi ogromne kanjone, v zemljo globoko zajedene brazde in prepade. V tem delu ima reka silno mnogo brzic in slapov, o katerih ne ve civiliziranec skoro nič.

Spodnji tek veletoka, ki se začne kakšnih sto km zapadno od Cengčava, pa ima popolnoma drugačen značaj. Tukaj se razliva Hoangho skozi ravno, po strugi, ki si jo je bil izgrebel že pred milijoni let. Negoovo tipajoč, išče Hoangho tod pot, katero je menjal doslej že kakšnih sedemkrat. To se pravi, pot je menjal večkrat, ampak sedemkrat je v svo temeljitostjo spremenil svoj tok. Sedanja struga leži v primeri s prejšnjo več sto km narazen. In vsakokrat, ko je Hoangho menjal svoj tok, se je to začelo s katastrofalno poplavo. Zadnja takšna povodenj je bila l. 1851 in je trajala dve leti. Toliko časa je namreč bilo treba, da si je Hoangho izgrebel pot v Pečilski zaliv. Prejšnja struga je tekla južno od Šantunškega gorovja in si je tam skozi izbrala pot do morja.

Kakor pišejo angleški listi, ni izključeno, da se zdaj ponovno ta igra. Hoangho kaže namene, da se vrne v svoje staro strugo.

Ozemlje v spodnjem teku Hoanghoja je zelo gosto naseljeno, čeprav ni tako rodovitno kakor pokrajina ob Jangcekiangju. Prebivalstvo sestoji večinoma iz kmetov.

Od kitajskih milijonskih mest ne leži nobeno ob Hoanghoju, reko pa smatrajo Kitajci, kakor Egipčani Nil, za blagodat dežele, čeprav njih časih zaigra bridko igro s poplavi, kakor se to dogaja ravno sedaj.

Zalosten konec lepote

Pred osmimi leti je bila v New Yorku izvoljena za kraljico lepote 18letna strojepisica Heleca Thorntonova. Izvolitev ji je dala priliko, da je živela nekaj let v velikem izobilju. Zdaj je vsega tega konec. Thorntonovo je našel te dni razvaline mleka v nekem parku na klopi mrtvo. Zastrupila se je z kumalom. Pri nji so našli samo 20 centov gotovine in 13 cigaret.

Nemirna Južna Amerika

V San Luis Potosi je nedavno izbruhnil oborožen upor. Uporniki so v teku svoje akcije povzročili tudi iztrženje vlaka (slika). Nesreča je zahtevala več človeških življenj

Plamen reže železo pod vodo

Nekaj mlad tehnik iz Kassla je napravil nedvomno zanimiv poskus. Obkrel je potapljaško obliko, vzel s seboj kos tračnice in pripravil za avtogeno varjenje ter se spustil pod vodo. Pol ure je ostal spodaj in v tem času je izrezal iz tračnice ovalni kos železa.

Plamen gorilca je bil zaščiten s pliščem stisnjene zraka, ki je povzročil, da je nastal okrog plamena prazen prostor z 12 cm premerom. Plamen v teh prilikah ne ugasne, ker se voda trajno odrija z dovajanjem stisnjene zraka.

Poskusu pripisujejo v nemških tehniških krogih velik pomen, ker bo, če se ta postopek izpopolni, mogoče spreminjati železne konstrukcije pod vodo, kar je bilo doslej zvezano z velikimi stroški in z ogromno potratno časa.

Usodepolen objem

Nenavadna nesreča se je primerila v Napoliju pri poljubljanju 16 letni Mariji di Gennaro in njenemu zaročencu Armandu Silvestriju. Oba sta slonela pri oknu in gledala vrvenje množice na ulici. Nenadoma se je zahotelo deklici fantovega poljuba. Objela ga je tako viharo, da sta pri tem oba izgubila ravnotežje ter padla skozi okno na ulico. Marija je obležala na mestu mrtva, ženin pa je dobil nevarne poškodbe. Nesreče ni zakrivila samo Marija, temveč tudi svojevrstna konstrukcija oken v Napoliju, ki postanejo za človeka, če se pregloboko skloni, lahko usodna.

Belgijska zastrupljevalka

Pred porotnim sodiščem v Liègeu, kjer zaslišujejo zastrupljevalko Marijo Beckerjevo, je dobil v četrtek besedo strokovnjak za psihiatrijo, ki je podal o obtoženki svoje mnenje.

Dr. de Block iz Liègea prihaša do zaključka, da je Beckerjeva popolnoma odgovorna za svoje zločine. Tovariš dr. de Blocka dr. Leroy pa ugotavlja, da ima Beckerjeva izvrsten spomin in rada laže, pa samo iz preračunljivosti. Pri obtoženki ni mogoče govoriti o kakšni histeriji. Z voljo se dobro obvlada.

Ko se je govorilo o digitalinu, s katerim je Beckerjeva otrovala svoje žrtve, je napravil zagovornik Beckerjeve pripombo, naj bi porotniki pokušali ta strup. Nekateri so to morali storiti v interesu obravnave. Ugotovili so, da daje digitalin piščali grenak okus.

Med razpravo so zaslišali tudi pet lekarnarjev, ki so izpovedali, da je Beckerjeva pri njih kupovala digitalin, s katerim je umorila svoje žrtve.

Gostija se pelje po zraku

Pred kratkim se je zaročil iranski prestolonaslednik Pahlavi s sestro egiptskega kralja Faruka. Kosilo za iransko delegacijo so tedaj naročili naravnost iz Londona.

Gosti so sedeli za pogrnjenimi mizami v palači Antoniadis v Aleksandriji. Letalo »Calypso«, last londonske družbe »Imperial Airways«, je pripeljal jedi iz 5000 milj oddaljenega Londona. Pri naročilu ni igrala cena nobene vloge, držali so se samo načela, da mora priti na mizo najboljši. In iz Londona so tudi poslali najboljši kaviar, postirvi, fazane, ostrige in drugo.

Sneg v juniju

Na Češkoslovaškem so po nekaj vročih dnevih zabeležili nenaden padec temperature. Začela je biti ostra burja, ponekod je deževalo, v Krkonoših pa je zapadel sneg, ki je pa kmalu izginil. Toplota je kazal dve stopinji pod ničlo.

Mnogi ne vedo..

da je lord Russel l. 1799. priredil v Londonu gostijo, na kateri se je opilo 6000 gostov. Nalagač za to priliko napravljen »vodometa« je brizgal vroč punč, za katerega so porabili 1300 funtov sladkorja in 25.000 citroni.

da je imel egiptovski faraon Ramzes II. 111 sinov in 51 hčera. Tega vladarja iz starih časov pa je prekosil l. 1910. umrli kralj Siama, ki je zapustil 134 sinov in 236 hčera. Kralj Siama je imel 3000 žen;

da so, odkar je Gutenberg izumil tiskarstvo pa do danes, natisnili okoli trideset milijonov knjig.

Roald Amundsen

Ob desetletnici tragične smrti polarnega raziskovalca

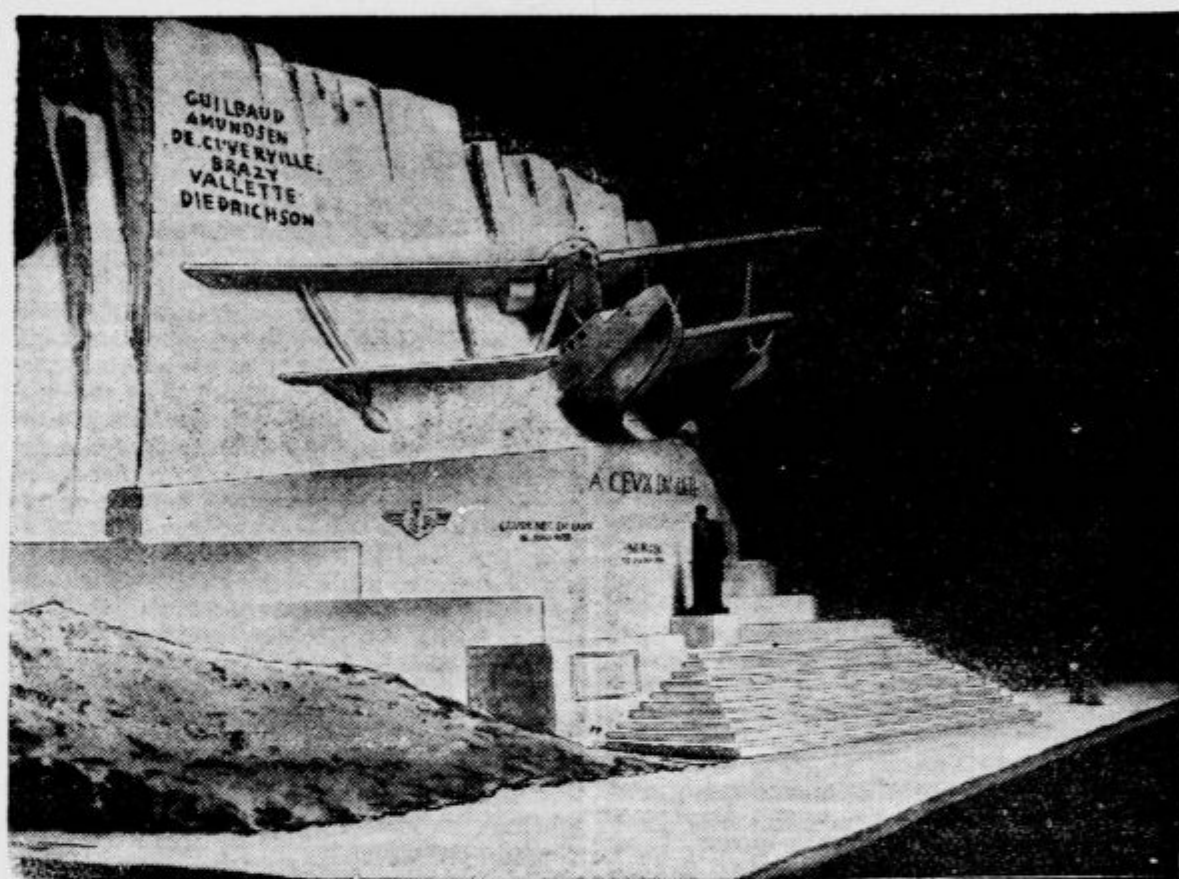
Roald Amundsen

V prvih dneh meseca junija 1928 je ves svet pričakoval z veliko napetostjo vesti o usodi Nobilove »Italiae«, ki je plula 24. maja nad Severnim tečajem. Po dolgem čakanju so prišli šele 11. junija klici na pomoč skozi eter. Že od prvih vesti dalje ni bilo dvoma, da se nahaja ekspedicija v obupnem položaju in da je treba storiti vse, če naj odprava ne pogine v snegu in ledu. Tekma, ki se je tedaj začela za reševanje oseb te polarne drame, je pokazala, da so si raziskovalci najsi pripadajo kateremkoli narodu, vendarle tovariši. Devetnajst ladij in trinajst letal se je napotilo na pomoč ponesrečenemu generalu.

Med pogumnimi možmi, ki so s'opili prvi na pian z željo, da bi rešili nesrečnike, je bil tudi veliki norveški raziskovalec Roald Amundsen. Čeprav so nastala med njim in Nobilem nesoglasja zaradi ekspedicije z balonom »Norge« dve leti poprej, se je Amundsen takoj prijavil za reševanje italijanskega generala. Dne 18. junija je sedel na vodno letalo »Latham« ter se odpravil ponesrečenemu na pomoč. Svet si je oddahnil. Kajti če se ne bo posrečilo rešitev Amundsenu, komu naj se posreči? Amundsen je vedel o Severnem tečaju več nego katerikoli njegovih vrstnikov in tekmecev. Poleg tega je bil žilav, pogumen in vztrajen raziskovalec. Vsi so upali, da bo on prinesel sigurno rešitev ponesrečenemu »Italijecu«.

Toda zgodilo se je drugače! »Latham« je odletel iz Tromsøja 18. junija s poveljnikom Guibaudom, o njem pa ni bilo nobene vesti več. Ljudi se je polotil nemir, posebno še, ko so prihajala slaba vremen-

ska poročila s Spitzbergov. Zagotovila, da se more hidroplan »Latham« držati čela dva tedna nad vodo, so bila samo tolažba za naivneže. Medtem so začeli reševati Nobilove tovariše Rusi in šele 3. septembra so našli ostanke »Latham« na morju. Bilo je odveč dvomiti, kakšna usoda je doletela posadko hidroplana. Amundsen, Guibaud in vsi drugi, ki so se jima pridružili, so postali žrtve morja in viharja. Njih človekoljubna požrtvovalnost pa ostane vsemu svetu v trajnem spominu.

Spomenik junakom »Latham«

Zakaj ne bo vojne?

Članek v najbolj razširjenem angleškem listu

Prošli teden je izšel v londonskem listu »Evening Standard« članek Georgea Malcolma Thompsona z naslovom »Zakaj ne bo vojne v Evropi?« O tem članku razpravlja še danes prebivalstvo angleške prestolnice, tem bolj, ker je članek povzel tudi »Daily Express«, ki ima dva in pol milijona naklade.

Članek obravnava v svojem sestavku položaj v Španiji, na Kitajskem in razne

vojne možnosti v Evropi. Na koncu prihaja do sledečega zaključka: Franco ne bo po vojaški zmagi zmagovalec v španski državljanski vojni, ker se je preveč vezal na inozemsko pomoč. Kako bo z mirom v Španiji, je torej še veliko vprašanje.

Glede Japonske meni Thompson, da ni v stanju zasesti celo Kitajsko. Zaradi tega bodo morali Japonci prej ali slej skleniti mir. Toda ko se bo to zgodilo, bo Japonska silno potrebovala angleško pomoč. Ni dvoma, da bo tedaj apelirala tudi na druge velesile.

Glede Italije sodi pisec, da je dovolj zaposlena z Abesinijo, Nemčija pa kljub vsemu, kar se sliši, ni tako oborožena, da bi si mogla privoščiti vojno. Vsi ti razlogi nudijo člankarju dovolj podlage, da prihaja do sklepa, da se vojne zaenkrat ni treba bati.

A NEKDOTA

Ford je nekoč na cesti srečal potnika z vozilom svojih tvornic. Avto je imel defekt, in lastnik se je na vse kriplje trudil, da bi odstranil napako. Ford je velel ustaviti in je vozaču pomagal popraviti avtomobil. Ko je bilo delo končano, je vzel tujec iz žepa pet dolarjev in jih ponudil Fordu. Ta je denar odklonil, toda tujec mu ga je vrnil, rekoč: »Vzemite, le vzemite, saj se tudi vam lahko kaj primeri. Ko se vozite s Fordom!«

VSAK DAN ENA

»To pa je res pravi rekord! Komaj dve minuti sta minili, odkar mi je padla opeka iz roke — pa že vidim spodaj rešilni voz!«

(©Ric et Racc)

Tri smrti zaradi elektrike

V Fillingsu na Francoskem se je kmet Simondaz preveč približal električni napeljavi in je omahnil mrtev na zemljo. Možu je pritekla na pomoč še žena. V trenutku, ko se je dotaknila moža, je tudi ona padla na tla. Tedaj je pristopil k staršem trinajstletni sin, a čim se je dotaknil materinega telesa, je tudi on obležal mrtev.

Tiger raztrgal lovca

Znanega angleškega lovca na divje zveri majorja Roberta Hassletta je te dni raztrgal tiger v Basti blizu Kalkute. Tiger je planil proti lovcu iz svoje dupline. Major je sprožil dva strela proti zver. Potem se je razvil med lovcom in tigrom strašen boj na življenje in smrt. Majorjevi slugi so pobili tigre, toda Hasslett je podlegel kmalu nato dobljenim ranam v bolnišnici.

Obračunavanje v ameriškem podzemlju

Med ameriškimi gangstri se bijejo hude borbe, ki so doslej zahtevale štiri človeške žrtve. V Tamaqui (Pennsylvanija) so nasprotniki napadli tri razbojnika in jih pobili s streljivo. V New Yorku pa so razbojnik s šestimi revolverskimi streli ubil poveljnika konkurenčne gangstrske tolpe.

Kulturni pregled

Ferdo Delak režira v Zagrebu

Premiera Lovrićevih »Zenc«

Zagreb, sredi junija. Znameniti slovenski avangardistični režiser Ferdo Delak je prišel iz Novega Sada na kratko gostovanje v Zagreb. Ko je približno pred letom dni zapustil Ljubljano, je najprej v Beogradu režiral dve novitiji v opereti na poseben, moderen način, za kar je bil priznanje prestolniške kritike. Tudi v Beogradu je bil priznanje srbski Ateni, kjer je preteklo sezono režiral skupno 16 del. Gledališka senzacija je bila zlasti njegova režija »Bele bolezni«, ki je imela ogromen uspeh in ki je Delaku pridobila naklonjenost v srbskih gledaliških krogih, kljub sitnostim, ki mu jih je hkrati pridelala. Vpisal je kar deset novih scen, poslužil se je prvič na odru filma in radio, prikazal je radio-reportaže o razvoju bele bolezni, fizične in psihicne, radijsko vojno med zastopniki nasprotujočih si ideologij, vojne grozote je dokumentiral s filmom in tako z izrednimi režiserskimi efekti močno potencialno tendenco Čapkovske drame. Bila je to prava himna demokraciji in zlasti pacifizmu! Publiko je pedia naravnost v afekt, kritika je bila vsa navdušena in nastop našega mladega rojaka je vzbudil splošno pozornost. Toda po svetlosti je prišla — tema. Današnji časi niso nekam pripravi za ideje velikega češkega dramatika, in Delakova režiserska zasnova v »Beli bolezni« je bila prav kakor Čapkovsko delo odstavljena z repertoarja, ne seveda po krivdi avtorja, režiserja in gledališke uprave.

Od slovenskih del je Delak režiral »Hlapca Jernej« v lastni znani dramatičnosti. Izkazal se je še z režijo Schönherrejeve »Otroške tragedije«, ki jo je postavil v stilu intimne kamernne drame, in Molnarjeve komedije »Dellée«, ki je vzporedno na takoj po krstni predstavi v Budimpešti. Tudi v madžarski prestolnici si je Delak več mesecev širil svoje znanje. Za prihodno sezono je še imel angažma za »Modernes Theatre« na Schwarzenbergovem trgu na Dunaju. Toda prišel je prekrat in med drugim so tudi to gledališče zaprti kot židovsko. Sedaj je že podpisal pogodbo za Skopje, a v dogovoru s ravnateljem Dujšinom je je najprej predstavil v Zagrebu, kjer mu je že zagotovili vsaj nekoliko gostovanj za prihodno sezono.

Za gostovanje v Zagrebu je dobil Delak nekaj nehuvežnega naloga. Zrežiral je Boža Lovrićeva dramo iz življenja dalmatinskih mornarjev »Zenc«. Avtor je znani književnik in kulturni delavec, ki že več kakor četrt stoletja živi v Pragi, kjer se močno udeležuje tudi pri delu za jugoslovensko-čehoslovansko kulturno zблиžanje. Literarni kritiki pravijo, da je Lovrić pod vplivom raznih struj in stilov skorajda izgubil vse individualne črte, ki karakterizirajo vsakega pravega umetnika. Poskusil je v vseh vrstah literature: v liriki se je izkazal s soneti, a vendar je najboljši v novelah in romanih. Poskusil se je tudi v eseju, a posebno številno so njegove kritike. V nekaterih hrvatskih časopisih poroča stalno o čehoslovanskih kulturnih pojavih. Najslabši je Lovrić v dramatik. Tu je menda edina izjema.

Knjige »Mladinske matice«

Naša vodilna mladinska založba je izdala tudi letos za svoje mlade čitatelje lepo izbrano redno publikacijo in sicer: Davorina Ravljena pesnitev »Grajski vrabec«, Oskarja Hudalesa »Zgodbe o bombažcu in Venceslava Winklerja »Hribeč Grezece«.

Prednost bi dal knjižici D. Ravljena »Grajski vrabec«, ne zato ker le pisec ožji tovariš, marveč ker je v bistvu preprosta, vendar pa prav zaradi tega učinkovita pesnitev mlajšemu človeku, ki jo doživlja prve avanture v ljubljanskem Tištanu, v jeseni pa ga vzgled pte — selivk zabi na pot proti morju, kjer opoča in klavno životari, dokler se po raznih prigodah ne vrne na ljubljanski grad. Tu lahko vrabčje »Odisej« modruje: »Kaj in kam bi jaz odšel! — Drugod sem tepec, tu sem vsaj gospod. — Odtod ne spravim sila me noten!« Pesnitev je opremljena s precizno izdelanimi ilustracijami Hinko Smrekar.

Hudalesove »Zgodbe o bombažcu« so nov primer tiste proze, ki jo je pri nas uvedla Mladinska matica in ki je na zapadu močno razširjena: v pripovedni obliki, ki igra poučujo in poučujoč zabava, opisuje pisec rast, razvoj in gospodarski pomen bombaža. Opis pridelovanja in obdelovanja so priključeni k zgradbam, ki imajo v tem primeru eksotičen nadih, tako da se bo mlad čitatelj stime seznanil z važnostjo bombaža in obenem »svojn« mnogo vprašanja gospodarskega in socialnega značaja. Knjižico je ilustriral Fran Mihelič. V mehkem tonu izdelane riske se lepo prilagajajo tvari.

Tretja knjiga Venceslava Winklerja »Hribeč Grezece« je zgodovinska povest iz življenja kmečke mladine v starih časih, ko je še grad imel pravice nad svojim tlačani in ko so naše kraje napadali Turki. Povest pripoveduje o težavah, ki jih je moral prenesti kmečki rod, da je vzdržal na svoji grudi, zato uidevno vplivati zlasti na mlade čitatelje iz kmečkih slojev. Ilustracije Maksima Sedeja so zanimive in uspele, vendar bi morda še bolj učinkovale v drugačnem formatu.

Vsekako je obilni čitateljski rod »Mladinske matice« lahko prav zadovoljen z letošnjimi publikacijami! — 0.

Zapiski

Italijanska antologija moderne slovenske lirike. Akademski založba v Ljubljani in kr. Visoki orientalski inštitut v Neaplju sta pravkar izdala v lepi opremi Marka Zupančiča 112 strani obsegaajočo knjižico: »Liriche slovene moderne. Scelte e tradusse Luigi Salvini«. Italijanskemu generalnemu konzulu v Ljubljani g. Anostinu Guerrini-Maraldiju posvečena knjižica stoji v znamenju kulturnega zблиžanja med Jugoslavijo in Italijo ter predstavlja doslej najlepši pod-

»Kapetan Niko«. »Zenc« so bile že vzporedne v Sarajevu in na številnih čehoslovanskih odrih, v bratski republiku pod naslovom »Ljubezen v hudi« baje celo z lepim uspehom. Dejstvo je, da so »Zenc« dosegle v Zagrebu popoln neuspeh. Poleg »Fric-Frac«-a je to največji neuspeh le tošnje dramske sezone. Videlo se je, da je Lovrić že popolnoma izgubil stike s svojo ožjo domovino. To, kar nam je pokazal, niso naši dalmatinski mornarji, ribiči in njihove žene; na srečo takih sanj dimarcev sploh ni, takšna je samo najhuša sodrga v velikih svetovnih hokaj. Publiko se je zgražala, kritika je ostro obsodila upravo, da se je sploh upala vprijeti tako nemogoče delo na odru pravega hrvatskega gledališča. Redko kdaj se je videlo kaj bolj brutalnega, neverjetnega, celo patološkega. Sredi »drame« stoji krepki surovež, mornar Grga, za katerega se trgajo ženske, on pa jih vse po vrsti zapeljuje kar na odru, dve skočita noseči v morje, ena celo utone. Grga je nezakonski otrok in stalno psuje svoje neznane starše. Naposled najde svojega očeta, ladijskega kapetana, ki ga vzame s seboj na morje, dasti je zapeljeval tudi njegovo hčerko. Vse se torej obrača okoli tega pohotnega najnižje vrste. Na koncu naj sum morja izraža duševno vznemirjenje teh nemogočih ljudi. Publiko je to mučenje sprejela z molkom in deloma z življenjem. »Zenc« so še posebej dokazale, da avtor ne zna pisati dialoge in da zlasti ne ve, kaj se pravi dramski efekt. Slišali smo samo sirovo in brezmišelnorbrljanje in šele v tretjem dejanju je improviziran dramski višek.

In to nemogoče delo je moral zrežirati naš ubogi Delak! Ties je, da ga je retuširal, izpremenil nekatere scene in skušal rešiti, kar se je dalo. Pri tem je delal v lepi harmoniji z ansamblom, ki je imel vanj polno zaupanje. Potencialno »Dalmacij« je moral močno omiliti in še vedno je bilo hudo. Kljub temu ga je zagrebška kritika simpatično sprejela in mu priznala nesporen režiserski talent, ki je tem nemogočim papirnatim vlogam vili življenja. Kritika je splošno izvenela v zahtevi, naj se Delaku nudi prilika, da bo lahko v Zagrebu pokazal svoje zmognosti v kakšni bolj posrečeni stvari. Književnik VI. Kovačič pravi v »Hr. Dnevniku«, da je Delak pokazal velik smisel za estetsko scene in fin čut za notranjo režijo. Zagrebška drama nujno potrebuje režiserja in bi bil gotovo Delak dobro došel. Ravnotež Dujšin ima tako in tako z njim neke načrte. Vendar se Delak ni mogel boljše predstaviti ob tej priliki. Res bo treba, da mu se čimprej nudi ugodnejša prilika. Kar režiser, tako so bili tudi igralci prave žrtve, ki so junaško nesli svoje težko breme do konca: Mate (Grković), deklinski trio (Podgorska, Dragmanova, Hulmova), kapetan (Nučič), nezakonca mati (Vilharjeva), prijatelj Stipe (Rakuša), krmilar (Dujšin). Okusna inscenacija Marijana Trepše. Vsa premiera je bila za zagrebško gledališče žalosten dogodek, ki ne bi smel imeti repriz.

smotnih in navdušenih prizadevanj, ki jih je pokazal za novi ideal sodelovanja mladi italijanski slavist g. prof. dr. Luigi Salvini. Fenomenalni pojav tega erudit in poeta, ki se je takorekoč v nekaj dneh naučil toliko slovensčine, da je že lahko prevajal slovenske moderne pesnike, je bil v kulturni rubriki »Jutra« že ponovno prikazan. K Salvinijevemu izboru iz slovenske moderne lirike, s katerim je prevajalec storil krasno uslugo našemu imenu in kulturnemu slovesu v Italiji, se ob prvi priliki še vrne, da sedaj ga samo s priznanjem beležimo in pozdravljamo. V knjižici je zastopanih 24 slovenskih pesnikov z 51. pesmi. Najboljše je seveda predstavljen Otton Župančič (13 pesmi), za njim pa Alojz Gradnik (8 pesmi). Nadalji nahajamo v tej lični m v vsakem pogledu kvalitetni zbirki pesmi Ketteja, Aleksandrova, Čankarja, S. Sardenka, V. Moleta, P. Golie, A. Debeljaka, St. Majcena, Fr. Albrehta, Jože Lovrenčič, J. Glasera, I. Grudna, T. Seliskarja, M. Jarca, Antona in Franceta Vodnika, J. Pogacnika, Vide Tauferjeve, Srečka Kosoveca, B. Vođuška, M. Klopčiča in B. Fatruja.

Knjige »Slovenske matice«. Letošnji knjižni dar »Slovenske matice« označuje to, da so po daljšem času zopet vse tri knjige zvirne. S. M. je izdala zadnji zvezek Kidričeve »Zgodovine slovenskega slovstva« in z njim zaključila ta temeljit in dokončen, kritični obracun z našo literaturo do Zoisove smrti. Delo je opremljeno v tem zvezku z mnogimi opombami ter z osebnim in stvarnim kazalom. Celotna Kidričeva »Zgodovina slovenskega slovstva« šteje 724 strani in 78 strani rimsko paginiranih dodatkov. Izhajala je od leta 1929. Delo pa hkrati kliče po nadaljevanju! — Nadaljnja knjiga je roman Miška Kranca »Kapijanovi«, obsežna knjiga na 384 straneh. Tudi v nji se mladi pisec posveča svojemu Prekmurju in njegovim socialnim pojavom. — Roman Pavla Sedmaka »Kaplan Martin Cedermač« bo vzbudil mnogo zanimanja po svoji nacionalno pomembni in slovesko globoko zanimivi vsebini. V slovenski prozi zadnjih let je to eden najznačilnejših pojavov. — O vsaki izmed navedenih knjig nameravamo priobčiti še podroben prikaz.

Krasno uspelo gostovanje Narodnega gledališča iz Ljubljane v Murski Soboti

Murska Sobotica, 20. junija. Pozno v noč je gorela luč v stanovanju prof. Liške. Obracun. Predprodaja zadovoljiva: okrog 6000 dinarjev. Akademiki so se poslavljali. Ves dan so obiskovali razno sobosko gospodo ter z njo ali pa sami ugibali, kje bi bil primernejši sedež za tega, kje za onega. To je Sobotica: pometaš in čistiš, a vendar tu in tam ostane prašek, ki je v krvnem sorodstvu s »pokojniki« sistemom madžarske plemenitaške hierarhije. Ljubljanci so se čudili, a z našim »pokojnikom« se ne da kar tako pomesti. Se je preveč privadil spremembam. Pri vsem tem so pa poznali razmer stvar spetno izvedli. Rekli bi celo: odlično, če se ne bi bile prilike v zadnjih letih toliko spremenile, da so se zahteve po sedežih v prvi vrsti povečale.

Naslednji dan telefonični razgovor s upravo gledališča. Se bodo poslužili pravice odpovedati predstave v primeru neugodne predprodaje?... »Pridejoli Zlasti jih bo veselilo, če se udeležijo predstav čim več kmečkega prebivalstva.«

V sredo zvečer je bila dvorana Sokolskega doma nabito polna. Direktor drame pesnik Pavel Golja je imel uvodni govor. Poudaril je pomen tega gostovanja in požrtvovalnost kluba prekmurskih akademikov kot organizatorja. »Led je prebit, delo pa še čaka vsakega poštenega prekmurskega kulturnega delavca. Prof. Liška se je direktorju zahvalil za tako plemenito razumevanje prekmurskih prilik. Deklica v narodni noši mu je pa izročila šopek v imenu Okrožja kmečkih fantov in deklet. Med predstavo so igralci večkrat doživeli burno odobravanje.

S P O R T

Nogometni sodniki se bodo uprli Sodniki s področja ljubljanskega podsaveza so naslovili na JNS hudo spomenico zaradi zapostavljanja in zagrozili s stavko

Slovenski nogometni sodniki so poslali upravnemu odboru JNS obširno spomenico, v kateri odločno protestirajo proti zapostavljanju pri delegiranju na tekme za državno prvenstvo in grozijo, da od 1. julija t. l. dalje — če savez njihovim zahtevam ne bo ugodil — ne bodo opravljali nobene sodniške funkcije več.

V svoji spomenici pravijo naši nogometni sodniki med drugim, da je s. o. pri JNS že lani pokazal svojo nenaklonjenost nasproti slovenskim sodnikom, letos pa je to prakso ponovil s tem, da je bil na vse državne prvenstvene tekme delegiran samo en slovenski sodnik. S. o. pri JNS noče niti v kvalifikacijskih tekmah preizkusiti slovenskih sodnikov in pošilja rajši na provincialne tekme najdražje sodnike iz najbolj oddaljenih krajev. Sodniki odklanjajo že v naprej morebitni zagovor, da so bili pri vseh važnejših prilikah slabo ocenjeni, kar pa glede na pristranost kritik v izvenljudskih časopisih poročilih za njihovo pravilno oceno ne more in ne sme biti odločilno.

Statistika lahkoatletskega dvoboja

Reprezentanca dravske banovine, ali natančno rečeno, Ljubljane, kajti sestavljali so jo le člani ljubljanskih klubov, je sicer premagala zastopnike Juljske krajine, toda večina rezultatov nas ni mogla zadovoljiti. V mnogih panogah smo imeli izrazito slabe točke, o čemer nas najbolj pouči naslednji statistični pregled.

V vseh teh skupaj je dobila Juljska krajina 61 točk, dravska banovina pa 58. Premoč gostov je bila najbolj poudarjena v tekih na kratkih progah, kjer so gostje v vseh primerih beležili dvojno zmago. Od kar ni več Kovačiča, Ljubljana nima nadpovprečnega sprinterja. Gostje so si v kratkih progah nabrali nič manj ko 26 točk, naši pa le 12. Obratno razmerje je bilo na srednjih progah. Tu so prav vsa mesta ostala doma, enkrat pa se nam je celo posrečila dvojna zmaga. Na srednjih 4x400 m, smo dobili 32 točk, Italijani pa le 17. V teku čez zapreke in na dolgi progi sta bili obe moštvi izenačeni. Iz gornjega sledi, da moramo nujno vzgojiti sprinterje in bomo morali voditelji naše lahke atletike posvetiti temu vprašanju več pažnje.

V skokih ni bilo razlike. Italijani so tu dosegli 23, mi pa 21 točk. Vsaka stran je po enkrat beležila dvojno zmago. Končno zmago pa niso odločili teki in skoki, temveč meti. Čeprav so gostje, kakor mi, imeli dve zmagi, so bili slabši od naših, ker se njihov drugi reprezentant ni mogel dobro plasirati in je vsakokrat končal na zadnjem mestu. Dravska banovina je pri metih nabrala 25, Juljska krajina pa le 19 točk.

Po doseženih mestih skoraj ni bilo nobene razlike, kar je glede na minimalna razlika točk razumljivo. Italijani so dosegli 9 prvih, 9 drugih, 7 tretjih in 9 četrtih mest, naši pa 9 prvih, 9 drugih, 7 tretjih in 6 četrtih mest. Najboljša atleta prireditve, oziroma največ točk sta priborila Oberweger in Pieteršek, in sicer silehni po 15,5, pri čemer je vsteta tudi udeležba v stafeti. Oba sta po dvakrat zmagala, po enkrat zasedla drugo mesto in sta bila na posledel soudeležena v zmagoviti stafeti. Naslednji najboljši je bil Goršek, ki je nabral 12,5 točke.

Revanž bo menda jeseni v Trstu in do tedaj se bo treba dobro pripraviti povsod, kjer nam še manjka!

V nekaj vrstah

Medtem ko je preteklo nedeljo nogomet precej počival in so nekateri klubi le ponekod pomagali izpolniti spored olimpijskih dnevoj po raznih krajih, bo prihodnje nedeljo spet nekaj zanimivih srečanj. Predvsem se ta dan začnejo tekme v tekmovalstvu za srednje-evropski pokal, v katerem sodelujeta tudi naša najboljša kluba Hašk in BSK. To nedeljo bodo igrali prve tekme prvega kola, v katerem bo zagrebški Hašk gostoval v Kladnu proti tamkajšnjemu klubu enakega imena, praška Slavija pa bo nastopila v Beogradu proti BSK-u.

Razen teh tekem pa bodo v nedeljo začeli tudi drugo kolo kvalifikacijskih tekem za vsop v nacionalno ligo, v katerem igra zdaj še samo šest klubov, kandidatov za abodoče lgiške klube. Prve tekme tega kola obsegajo naslednji spored: v Osjeleku: Slavija — Vojvodina, v Banjiluki: Krajšnik — Slavija (Vazaičin) in v Nisu: Zelezničar — Gradjanski.

Med nedeljskimi nogometnimi rezultati je bilo zabeležiti še zmago ojske Slavije nad Sandom iz Subotice s 7:2 (2:1), dalje zmago subotičke Bačke nad moštvo Bate iz Borova s 4:1 (1:1) zmago novosadske Vojvodine nad domačim nasprotnikom NAK s 5:0 (2:0) ter tesno zmago dveh spiliških tekmecev, moštva z morja »nad Splitom« z 2:1.

Preteklo nedeljo je bila v Zagrebu izredna skupščina jugoslovanskega plaval-

Prav posebno navdušenje je vzbudilo tudi naslednji večer ob »Pokoju«. Zlasti nepozaben je bil g. Cesar kot Spasoje Blagojevič. Spretno je znal vplesti razne lokalne pereče probleme: potrebo nove narodne šole v Soboti in drugo. Prekinjalo ga je navdušeno ploskanje.

Isti dan popoldne so igrali »Sneguljčica«. Posetila jo je tudi deca iz okoliških šol. Posamezni prizori so male tako ganili, da so začeli glasno jokati.

Vse predstave so v toliki meri zadovoljile občinstvo, da ne bi bilo prezgodaj, če bi še letos videli ljubljanske igralce na odru v Soboti. To potrebo bomo razumeli, če pomislimo, da so nekoč, ko so Madžari sistematično pripravljali pozabo slovenskega jezika med Prekmurci, gostovali v Soboti madžarski igralci po več tednov. Zeleti bi torej bilo, da bi se posvečala obmejnemu Prekmurju večja pozornost.

Če vam lasje izpadajo pomagaj Silvikrin

Koncentrirana naravna hrana za lase

Prepreča in ustavlja izpadanje las, pospešuje rast las in ohranja kožo glave zdravo. Odstrani prhljaj skoraj čez noč.

Postavite še danes steklenico Silvikrina na svoj umivalnik.

Silvikrin, iznajdba slavnega biologa Dr. J. Weidnerja, je nov prepat, ki z zunanjo dovajanjem organskih tvarin uspešno hrani tivo za protizvajanje las ter ga usposablja za novo, zdravo rast las.

Lotion Silvikrin Dln 27.—

Dobl se v vseh strokovnih trgovinah.

Skrbite za svojo kožo glave, pa bo tudi Vaša koža glave skrbela za rast Vaših las. Vaši koži glave je treba Silvikrina!

S o k o l

Navodila za odhod naraščaja ljubljanske sokolske župe v Prago

Naraščaj in naraščajnice so odpeljale v četrtak 23. t. m. ob 13.12 z glavnega kolodvora. Potujejo preko Zagreba in Koprivnice. Prihod v Zagreb ob 16.55, od tam s posebnim vlakom ob 18.10, s prihodom v Prago 24. t. m. ob 15.30. Že vplačana vozna na velja od državne meje do Prage in nazaj. Od vstopne postaje do Koprivnice — drž. meja mora vsak udeleženec sam plačati 1/4 vozno. Na vstopni postaji kupi z železniško zleto izkaznico polovični vozni listek, ki velja do meje in nazaj. Vozna od Ljubljane do drž. meje in nazaj stane 41.50 din.

Vodnik vsakega naraščaja ljubljanske župe kakor skupnega posebnega vlaka od Zagreba do Prage in nazaj je brat Ivan Prosenec. Zbor vsakega naraščaja Sokolske župe Ljubljane bo v slavnostnih krajih dne 23. t. m. ob 12. uri na telovadnici Ljubljanskega Sokola v Tyoliju, odkoder bo skupni odhod na postajo. Ob tej priliki se bodo pregledali slavnostni in telovadni kroji. Npredpisani kroji izključujejo od udeležbe. Slavnostni kroji obojeta iz platnatih hlačk z modro-belo-modrim pasom, rdeča srca z dolgimi rokavi, na levem rokavu prišit telovadni znak, čepica z znakom, nizki črni čevlji in črne dolgekolke. Telovadni kroji ostoj iz rdečih hlačk, bele, rdeče obrobijene majice s telovadnim znakom na prsih in črni telovadni čevlji. Vsa mora imeti svoj jedilni pribor in odejo. Potrebno hrano za čas vožnje vzemite s seboj, ker med vožnjo ne bo dovoljeno izstopanje. Na kovčgih mora biti pritrjen bel listek 10 x 5 cm z imenom lastnika, društva in župe. Telovadci imajo modre bliske na prtljagi. V ostalem se ravnaite točno po navodilih okrožnice in objave v »Sokolskem Glasniku«.

Priprave članic SKJ za mednarodne tekme v Pragi

V četrtke popoldne se bo z naraščajem odpeljala v Prago tudi vrsta članic, ki bo zastopala Jugoslavijo na tekmah FIG. Kakor je znano, trenirajo člani že več tednov v Pragi; tudi članice so bile povabljene, ker pa zaradi zapovednosti v službah niso mogle dobiti tako dolgega dopusta, se je vršil za neje trening v Ljubljani, pri čemer sta požrtvovalno pomagali sestrji Majda Slapničarjeva in Eta Možina, ki ima v rokah tudi vodstvo potovanja, medtem ko je bilo splošno tehnično vodstvo poverjeno sestri Miliji Sepl. Tekmovalke bodo v Pragi nastopile tudi z lepimi vajami s kiji, ki jih je za tekmo sestavil brat dr. Murik.

V soboto, 18. t. m., se je vršila zadnja izbirna tekma, ki je pokazala dovolj lepe uspehe. Izmed desetih tekmovalk jih bo tvorilo vrsto prvih osem. Rezultati so bili naslednji: 1. Rupnik (Ljubljana, Matica), 2. Sket (Ljubljana I.), 3. Hafner (Jesenice), 4. Podnec (Ljubljana I.), 5. Pustšek (Ljubljana, Matica), 6. Vazzaz (Ljubljana, Matica), 7. Kovačič (Ljubljana I.), 8. Radivojević (Beograd), 9. Sedlaček (Beograd) in 10. Boršev (Novi Sad).

Sokolsko društvo Ljubljana III. za Beogradom vabi vse svoje članstvo na sestanek sredo 22. t. m. ob 20. v društveno telovadnico. Sanacija finančnega položaja. Udeležba obvezna! Uprava.

D. Ravljen »Crna vojna« 120 strani. Broširano 10, vezano 15 din. Založba »Ostaz«, Ljubljana, Knafjova 5.

Naše gledališče OPERA

Torek, 21.: Zaprt.

Sreda, 22.: Gioconda. Red Sreda.

Četrtek, 23.: Zaprt.

Petek, 24.: Zaprt.

Sobota, 25.: Boris Godunov. Premiera. Premierski abonma.

Letošnji prizorič novi našitudirane opere Rimski Korzakova »Boris Godunov«, ki jo je predelal in instrumental Musorgski bo 25. t. m. Naslovno partito to pel g. Primozič, ki je opero tudi zrežiral. »Boris Godunov« je najznamenitejša delo iz ruske operne literature ter poleg »Prodane neveste« najbolj znana slovenska opera. V tej muzikalni ljudski drami, ki vsebuje širi dejanja je opisana usoda ruskega carja Borisa Godunova.

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

»Ne razumem vas, vojvoda«, je zašepetala. »Ni še dolgo tega, kar ste mi očitali moje sanjarije. Te sanjarije se bližajo uresničenju. Tih, da bo zadovoljal, da dobi Marija Walewska novo ime, s katerim bo sprejeta v zgodovino.«

Odgovorila mu ni, a negotov strah jo je obšel, ko se je njegovo brezkrvno lice nagnilo k nji:

»Cesarica!«

»Ne vem, kaj mislite.«

»Res ne?« je rekel in njegov glas ni bil brez posmeha. »Tedad pač dovolite, da vas poučim. Cesar se pripravlja, da v vaši osebi krona mater svojega dediča. Mene to tem bolj osrečuje, grofica, ker mislim, da nisem povsem neudeležen pri njegovi nameri.«

»Gospod vojvoda«, je živčno rekla Marija Walewska, »v svojo žalost vam moram reči, da vaše usluge ne bodo obrodile uspeha, ki ga pričakujete. Ostati hočem to, kar sem. Od dne, ko sem vam jih povedala, se moji razlogi še niso izpremenili.«

Vojvoda Otrantski je poskočil:

»Kaj? Odbiti bi mogli? Napoleona hoče razočarati?«

»Prepričana sem, da bo cesar prišel mojim razlogom.«

»Svoji sovražnikom hočete pripraviti veselje?«

»Ako imam sovražnike, cesar doslej sicer nisem vedela, jih ulegne to ravnanje razorožiti.«

»Svoje prijatelje hočete užaliti, ki so neustrašno delali za vas in ki pričakujejo od vas uresničenje svoje najdražje želje?«

»Cislam prijateljstvo, a najbolj tedaj, kadar me ne izkuša povišati proti moji volji.«

V tej nagli prereki sta se križala vprašanje in odgovor kakor dve ostrini.

Fouché je globoko zasopel. Ta odpor Marije Walewske ga še vedno ni mogel prepričati. Zanj je bilo vse zgolj komedija. Prevariti so ga hoteli! Njega! Nu, to hoče videti... Nadaljeval je:

»Da zase ne sprejmete, še razumem... Spoštujem to redko nesebičnost. Toda otrok! Najsijajnejšo vseh dediščin mu jemljete, pa naj bo sin ali hči. In razen tega ne gre več za izvenzakonsko spotikljivo in nevarno stvar. To zdaj ni več nevarno. Povsem odkrito — kaj pravim! — pri žarkem bellem dnevu vam ponujajo prestol. In če ga ne sprejmete, oropate svojega otroka.«

»Otrok ne potrebuje cesarstva, da bo srečen.«

»Ali, grofica!... To je žensko mišljenje!«

»Ne, vojvoda... To je mišljenje matere.«

»Ali ste pomislili, da bi se utegnili Napoleon ločiti od vas, če bi ga pahnili od sebe in bi sklenil drugo zvezo? ... Izpostavljate se nevarnosti, da ga izgubite.«

Zanesem se na cesarja.«

Ponosna mu je zrla v klavirni komedijantski obraz. Le z največjo težavo je brzdala čustvo brezsprejetosti njegovih uslug: zavedala se ni niti tega, mejnega zaničevanja... Kaj? Ali je res še vedno mislila, da more človek, kakršen je on, porabiti za orodje žensko, kakršna je ona? ... Pri Jožefini, ki je dolgo ravnala po njegovi volji, se mu je bilo posrečilo. Toda Marija Walewska je bila drugačnega duha in drugačne krvi. Da bi se z njegovo pomočjo vzpela na prestol — saj to je menda hotel — se ji je zdelo sramotno. Bolje je bilo še naprej živeti v poltemi, ki ji je bila ljubša od blišča, kakor biti dolžnica Fouchéju.

»Dovolite mi, je znova prišel...«

Segla mu je v besedo in rekla preprosto, še vedno tiho, a tako odločno, da je bilo vsako nadaljnje siljenje nemogoče:

»Prizanesite mi, gospod vojvoda, to nadlegovanje...«

Vstala je, da bi odšla k Napoleonu in njegovim gostom, ter pustila vojvodo Otrantskega samega, še preden je utegnil odpreti usta.

Fouchéjev brezkrvni obraz je še bolj pobledel. Njegove roke, ki so bile tako mršave, da so naličkale krempelj, so se skrčile. Togota ga je tresla. Obrislal si je čelo, kradoma zapustil salon, oblekel svoj kunji kožuh in šel na vrt, da bi se zbral, uredil svoje razburkane misli ter odbil novo nevarnost, ki je grozila njegovemu častihlepu.

V ledeni januarski noči je z naglimi koraki hodil okrog temne trate.

Zadnja beseda te ženske je bila potemtakem izrečena. Razbil se je bil ob nji! Ne le, da ni hotela za kar mu je bila še dolžnica. Kajti konec koncev je bil on tisti, ki jo je ohranil, da je odbila podtaknjenje otroka in s tem prisilila cesarja k ločitvi. Vse niti te velike reči je držal v rokah, vse jih je bil izpreletel, za vse je vlekkel. In zdaj, ko je mislila, da je pri cilju, — kajti on, ki se je dajal voditi samo koristi, ni mogel verjeti njeni nesebičnosti — zdaj je odbijala molčečnega zaveznika, ki je bil počasi, potrpežljivo in na skrivaj, a z močnim spretnostjo otrebil njeno cesto vseh ovir ter ji odprl pot do najvišjega vrhunca. Hotela je postati cesarica iz svoje lastne moči ali pa vobče ne! In če bi se ji posrečilo, tedaj ne bi zasedla prestola Fouchéjeva prijateljica. Tako mu je šepetal njegov nezmisljivi nagon... Ne, ne prijateljica, ampak bitje, ki bi se zaradi svoje poštenosti odtežalo vsakršnemu vplivu in bi, ker ga zaničuje, nahujskalo Napoleona zoper njega... Marija Walewska bi kot Jožefinina naslednica dosegla od cesarja to, česar njegova prednica vzliv triletni ogorčenosti in zavratni borbi ni mogla izposlovati: odslovičev ministra, ki je bil tako predrzen, da se ji je upal postaviti po robu.

Krepko zavil v svoj plašč, je stopal po pesku drevoreda. Za okni hiše so sijale luči, edina svetloba v tej noči brez zvezd. Fouchéju se je zdelo, da vidi, kako se vse spoštljivo gnete okrog Marije Walewske; to je bilo znamenje njene skorajšnje zmage...

Novi ZUNDAPP motocikli
350 ccm OHV
18 KS, 4-taktni, 4 brzine, z nožnim menjavanjem brzín so dospeli.
Nadalje 500 ccm (25 KS), 600 ccm (28 KS) Supersport.
Najpopolnejša konstrukcija na svetovnem trgu. Interesente se vabi na ogled pri glavnem zastopstvu:
O. ŽUŽEK,
LJUBLJANA, TAVČARJEVA UL. 11
Telefon 24-61.

Auto, moto
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Dvosedelni avto
malu francoski, skoraj nov poceni napredni, po izve se v trgovini Ljubljana, Karlovska 14953-10
Kupim motor
malo rabljen, najraje znamke Lotz tipa Sachs 98 cm kub. Ponudbe na vse podružnice Jutra pod »Tako plačam.« 15053-10

Cilindriški čevljar
ski šivalni stroj (Singer) in Flachschine (Singer) sposoben za krojaške poceni napredni pri Flack Ana, Kočevje št. 3. Istotam se prodaja tudi dobro ohranjena trgovinska steklena omara. 15055-29
Les
Hlodov
smrekovih in jelovih, kupimo vako količino, franco vagon. — Parja žaga Rog, d. z. o. z. Podstenica, pošta Toplice pri Novem mestu. 254-15
Posest
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
V Sostrem prodajamo, travnike in gozd. Informacije daje Rudolfa Pompe, Šiška, Jernejeva 24. 15052-20
Večje število parcel
kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in poslovalnicah hbi ter vli, ima napredni gradbeno strokovno izobražen posredovalec
Kanaver Ludvik
Oseba 29. oktobra 6. Te iefon 37-33, Pooščasten graditelj in sodni ocenitelj za nasvete brez plačila na razpolago. 25-20
Stavbne parcele
lepe od 540 do 928 m2 ob Tržaški cesti takoj izven mesta, majhe prodaj pod ugodnimi pogoji. Polize se pri Ljudski posojilnici v Ljubljani. 14804-24
4 stavbne parcele
prodaj po 25 din za kv. m Stozhah pri Ljubljani. Poizve se: Mala vas 18. Jetrova 6. 15067-20
Več stavbnih parcel
v Zgoranji Šiški, v bližini državne ceste in remize zelo ugodno prodaj Društvo hišnih posestnikov, Salenova 6. 15067-20
Med mestom in deželo
posreduje »Jutrovo« malih oglašnik

Kapital
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
3-4.000 din
posojila za pet mesecev izjem proti 20% obrestim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Povečana obeta.« 15044-16
Knjižico
Kmečke hranilnice 180.000 prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gotovina 98.« 15057-16
20.000 din posojila
proti knjižbi na posveto izjem. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepo.« 15050-16
Stanovanje
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Enosob. stanovanje kabinet, oddan z avstom. ali poznejše. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15057-21
Stanovanja
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Dvoseb. stanovanje čisto, smbo, iže mima stranka dveh oseb za 1. avgust v okolici Šiške. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Teden in redni plačniki.« 15045-21a
Dva gospoda
izčeta prazno samsko stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samsca.« 15050-21a

Soba odda
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Opremljeno sobo
v mestu takoj oddam gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15051-23
Soba
lepo opremljeno s souporno kopalnico oddam s 1. julijem eni ali dvema osebama na Smartinski c. 14-1. levo. Istotam oddam lepo sobico gospodini ali sobiču. 15056-23
Dva gospoda
sprejemam na stanovanje. Galjeva 88. 15047-23
Soba s hrano
oddam. Vprašati v Ljubljani, Stari trg 32 v trgovini. 15049-23
Lepo sončno sobo
z uporabo kopalnice in vso opremo oddam gospodu s 1. julijem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15059-23
Dijake sobe
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Dijaka nižješolca
iz dobre hiše sprejemam v lepo sončno sobo z dobro hrano in souporno kopalnico, strogi center, k sinu sedmošolcu. Pomoč pri učenju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15053-22
Naročniki »JUTRA« so savarovani za 10.000 Dtn.

Izgubljeno
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Najditelja aktovke
v vlakcu Jesenice—Boh. Bistrica, 11. junija, prošim, da jo vrne radi važnih dokumentov proti nagradi, na vilo Egger, Zapuže. 15056-28
Avto-rezervno kolo
se je izgubilo na vožnji med gostino Posavec v Osočah in do vrha Gajetjakega klancia pri Kranju. Pošten najditelj se naproša, naj ga proti nagradi vrne pri tvrdki Radio Doberlet, Ljubljana, Wolfova. 15055-28
Dopisi
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Hvala Ti! Pridem gotovo v soboto zvečer v Posavje. 15041-24
Ženitve
vaka beseda 3 Dtn. davek 3 Dtn. za dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Gospod
s 65.000 želi spoznati gospodično, ki vodi buffet ali lokal. Dopise poslati na ogl. odd. Jutra pod »Zaželjena sreča.« 15060-25
Gospoda
želita poročiti simpatični gospodični od 18 do 24 let. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Aerodroma.« 15046-25

Inteligent
izvanredni karakter, visoke viške postavbe, govori več jezikov, z lepim posvetom, evropski potnik, želi resnega znanja z učiteljico, ev. uradnico. Ponudbe s fotografijo poslati na ogl. odd. Jutra pod šifro »Idealna in lepa bodočnost.« 15052-25
Razho
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Od Vas je odvisno, da imate obliko vedno kot nove
zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni
JOS. REICH
Ljubljana
Potlanski nastp 4-6
Pralica — Svetločistilnica

Novi na zraku prevetreni puder
Presenetljiva iznajdba pariškega kemika za kozmetiko
Puder desetkrat finejši in lažji, kakor je bilo doslej sploh mogoče misliti. Samo puder, ki je lahak kakor pero, je odbran za uporabo. To je presenetljiv nov način proizvajanja, ki ga je iznašel neki pariški kemik in ki ga sedaj izvaja Tokalon.

Zaradi tega se puder Tokalon tako gladko in enakomerno oprime lica, pokrivajoč kožo s tankim, nevidnim ovojem lepote. Rezultat tega je popolna naravna lepota, tako različna od staromodnih težkih pudrov, ki so dajali samo videz olepšanja. Poleg tega vsebuje puder Tokalon tudi smetanovo peno, zaradi katere se obdrži na licu osem ur. Tudi v najtoplejši restavraciji se ni treba pudrati, če uporabljate puder Tokalon. Ob koncu dolgih plesnih večerov bo ostala Vaša polt še vedno sveža in brez vsakega bleśka.

Naročniki »Jutra« so zavarovani za 10.000 Din.

Čitajte in širite »JUTRO«

Mali oglasi

Službo dobi
Vaka beseda 50 par. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Dobrega hlapca
sprejemam za takoj k malim konjem za vožnjo lesa (klev) iz gozda. Cesta do plača, vozi se 1½ kub metra. Plača 800 din mesečno ob svoji hrani. Samo izvečani imajo prednost, tudi oženjeni. Naslov: H. Ozren, p. Trnovci pri Sarajevu, Dr. ban. Nastopi laiko ta koji ali s 1. julijem. Jaz sem Slovenec. 15061-1

Gospodično,
ki ima veselje do otrok, iščemo k petletni deklici. Ponudbe s sliko pod šifro »Blede na ogl. odd. Jutra.« 15059-1
Dobrega tapetnika
sprejme takoj za stalno Kolbica Avgust, Tyrševa 36. 15068-1

Službe išče
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Pisarniška moč
s 5000-10.000 din kavgije išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Varstvo.« 14058-2

Gospodična
z malo maturo in trgovsko šolo, spretna strojevska prosti kakršnekoli namestitve kjerkoli. Ponudbe poslati na podr. Jutra v Mariboru pod šifro »Pridna in zaslužljiva.« 15064-2
Oskrbnik
vrtar, samski, z gospodarstvom šolo in 10 let prakse, vešč tudi v vseh panogah kmetijstva, iže primerno namestitve. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15062-2

Gospodinja
(Wirtschaftlerin), ki se nekoliko razume v vodstvu kuhinje večje restavracije v Zagrebu in za nadzorstvo kuhinjskega osebja dobi zaposlenje pri samostojnem vodcu. Biti mora dobra ekonomkinja, srednjih let, sama brez otrok. Pisane ponudbe pod 50165 na Publicitas, Zagreb, Hlica 9. 15040-1

Trgovsko pomočnico
pridno, marljivo, in vajeno z vso oskrbo v hiši sprejemam. Predpogoj 4 mesečne ali slična izobrazba. Revne prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marljivo.« 15042-1

Sprejem šiviljo
kavgije značajno kot družabnico. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15048-1
Hlapec za konje
pošten, dobi takoj službo. Matija Sreitzer, Staržaga, Črnašnje. 15058-1

Dragocenosti
Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir,
Ljubljana, Wolfova ul.
Pridelki
Beseda 1 Dtn. davek 3 Dtn. za šifro ali dajanje naslova 5 Dtn. Najmanj 4 zmesek 17 Dtn.
Neposneto mleko
dostavljamo dnevno. Dr. Marcus, Sv. Peter pri Mariboru. Vodolet 28. 15063-33

Trgovski lokal
primeren za papirno stroko IŠČEMO v središču Ljubljane.
A. Janežič, Ljubljana, Florjanska 14.

Tisoče zahval prejema »MORANA«
SMRT PLESAVOSTI
»MORANA« SPLUT DELA CUDEZI!
LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU — ODSTRANI PRIHLJAJA JACA IN HRANI LASNE KORENINE — POSILJAMO PO POVZETJU STEKLIN 50-
V čarobnem ogledalu si dva skrivnostna profesorja v gradu ogledujeta naša junaka.
Poglejte, profesor Alfa, preplašila sta se!
Tako je, profesor Beta!
Če ju zvaabimo po stopnicah, bosta naša, ha, ha, ha!
Poglejte! Ze gresta navgor. V naših rokah sta!

V netržnem tugi, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, žalostno vest, da je danes 20. junija 1938, s strelom od zlobne roke zadet preminul naš dragi sin, brat, stric in svak
JOŠKO VIDALI
NAMEŠČENEC TOVARNE »VESNA« V CELJU
Pokopali ga bomo v sredo 22. t. m. ob 10. uri dop. na farnem pokopališču v Mengšu.
Mengeš, Domžale, Celje, Maribor, 20. junija 1938.
ŽALUJOČI OSTALI

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana
Tužnim srecem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani soprog in dobi oče, sin, brat itd., gospod
IVAN LANI
POŠTNI SLUŽITELJ
dne 20. t. m., kot žrtve prometne nesreče.
Na zadnji poti ga spremlimo v sredo, dne 22. t. m., ob pol 3. uri pop. izpred mriške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.
LJUBLJANA, dne 20. junija 1938.
Globoko žalujoča soproga z otroci.

Umri nam je naš preobrti oče, gospod
Gustav Gladnik
v 86. letu svojega življenja. Pokopali smo ga v soboto, dne 18. junija.
Vsem, ki so nam ob priliki te težke izgube izrekli svoje sožalje, položili na krsto blagega pokojnika cvetja in ga spremlili na njegovi zadnji poti se najiskrejeje zahvaljujemo.
Kočevje, Ljubljana, Dunaj, Šumperk, CSR, dne 18. junija 1938.
Žalujoča rodbina GLADNIKOVA

ZAKLETI GRAD

Urejuje Dayorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.